

Debesuota, gali lyti.
Saulė teka 7:02, leidžiasi 4:20.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

CENTER FOR RESEARCH
LIBRARIES

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LVIII

Price 15c

Il. — Pirmadienis, Gruodžio-December 6 d., 1971 m.

Kaina 15c

283

TOTALINIS INDIJOS — PAKISTANO KARAS

LIETUVOS GAMINIAI IŠVEŽAMI I KOMUNISTŲ VALDOMUS KRAŠTUS

Lietuvos ūkio glaudinimas su Sovietų Sąjungos ekonomija, lietuvių ne tik ūkiniai, bet ir moksliniai pasiekimai pajungiami komunistinio pasaulio reikalavimams — tai vėl išryškino komunistinių kraštų mokslininkų susitarimas, spalio 21-22 d. įvykęs Vilniuje ir vėliau sekęs plano komisijos pirmininko A. Drobnio pasikalbėjimas su vilniškės Eltos atstovu.

ESPT, pilietybės teises Lietuvoje spaudoje įgyjanti santrumpa, reiškia Ekonominės savitarpio pagalbos tarybą. Jai priklauso visa eilė Varšuvos sutarties valstybių ir, žinoma, Sovietų Sąjunga. Šių kraštų elektrochemikų susitarimą, kuriuo numatyti bendri elektrochemikų darbų kovoje prieš metalų koroziją. Dalyvavo ir protokolą pasirašę atstovai šių kraštų: Bulgarijos, Čekoslovakijos, Lenkijos, Rytų Vokietijos, Vengrijos ir Sovietų Sąjungos. "Tiesa" apie susitarimą paskelbė spalio 23 d. Vis labiau plečiami Lietuvos mokslininkų ryšiai su lenkais, čekais, rytų vokiečiais ir kt.

Lietuvos miestuose atsiranda vis daugiau kitų (komunistinių) kraštų inžinierių ar specialistų. Pasak Drobnio, kai svertur įsigyjamų Lietuvos pagamintų skaičių, tai kraštų — pirklėjų technikai Vilniuje turi pasimokyti, kaip tas mašinas aptarnauti.

Plačiai vartojamų prekių srityje, Lietuvos gabenamos prekės, pernai net 15 proc. avalynės prekių apyvartos sudarė atvežta avalynė iš Bulgarijos, Čekoslovakijos, Lenkijos, R. Vokietijos ir Rumunijos. Audinių 12 proc. apyvartos, tai audiniai, importuoti iš Čekoslovakijos, Lenkijos, Vengrijos ir R. Vokietijos, panašiai su drabužiais įvežama 8 proc. visos apyvartos).

Be to, tuose komunistinio režimo kraštuose Lietuva perka nemažą trikotažo ir kailių gaminių, motociklus, baldus, kilimus, muzikos instrumentus, galanteriją ir kt. Lietuva iš Lenkijos importuoja drabužius, audinius, kosmetiką, gi į Lenkiją išveža medvilninius audinius, kilimus, baldus, konditerijos ir kitus gaminius.

Pramonės eksporte Lietuvos gamybos daugiausia įsigyja Rytų Vokietija ir Čekoslovakija. Pirmoji įsiveža apie 36, antroji — beveik 19 proc. visų į komunistinį pasaulį išvežamų Lietuvos pramonės prekių Lietuva toms šalims tiekia: metalo plovimo stakles, skaičiavimo ir statybos apdailos mašinas, stovirimo įrengimus, maisto pramonės automatus, cementą, mineralines trąšas, dirbtinį pluoštą, maisto produktus ir kitus gaminius.

Lietuvos gaminiai parodomi ir tarptautinėse parodose. Lietuvoje pagaminti pramonės dirbiniai ypač gausiai eksponuojami Leipcigo ir Brno tarptautinėse mugėse. (E)

Lietuvoje išleista Jono Dovalio trečioji biografinė — atsiminimų pobūdžio knyga "Žmogaus sparnai". (Pirmos dvi buvo "Skambi šviesa", "Aerodromo apysakos"). Paskutinė — pasakojama apie Lietuvos sklandymo tėvą, konstruktorių Bronių Oškini, nušvičiama sklandymo Lietuvoje istorija. (E)

IŠ VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Šiandien į Washingtoną atvyksta Kanados premjeras Pierre Trudeau. Jis tarsis su prezidentu Nixonu ne tik apie šio kelionės ir Pekiną ir Maskvą, bet bandys apžvelgti Kanados-Amerikos prekybos santykius ir ekonominę padėtį.

PARYŽIUS. — V. Vokietijos kancleris Brandtas ir Prancūzijos prezidentas Pompidou baigė pasitarimus, kuriuose svarbiausias klausimas buvo valiutos — markės ir franko santykiai su doleriu. Nutarta bendrai derinti abiejų kraštų valiutų pozicijas dolerio nuvertinimo atveju. Spėjama, kad Vokietija nustatys savo marki pastovų santykį su franku ir su doleriu.

LAGOS. — Nigerija paskelbė, kad ji ir rinką išleisdžia vynu, likerius ir degtinę, pagamintus iš kakavos pupelių. Kakavos kaina pasaulio rinkose nukrito, todėl nauji gaminiai palengvins kakavos sunaudojimą ir padidins Nigerijos pajamas.

ČIKAGA. — Trečiadienį Izraelio Bonų komitetas rengia pietus, kuriuose bus pagerbtas "Chicago Tribune" redaktorius Clayton Kirkpatrick. Svarbiausia kalbą žada pasakyti Izraelio užkariautojas ministras Abba Eban.

ČIKAGA. — Negrų organizacijos Southern Christian Leadership vadai, susirinkę Čikagoje, suspendavo dviem mėnesiam Chicago Operation Breadbasket atvadą kun. Jesse Jackson, kol bus išstirta jo veikla tos organizacijos vadovybėje.

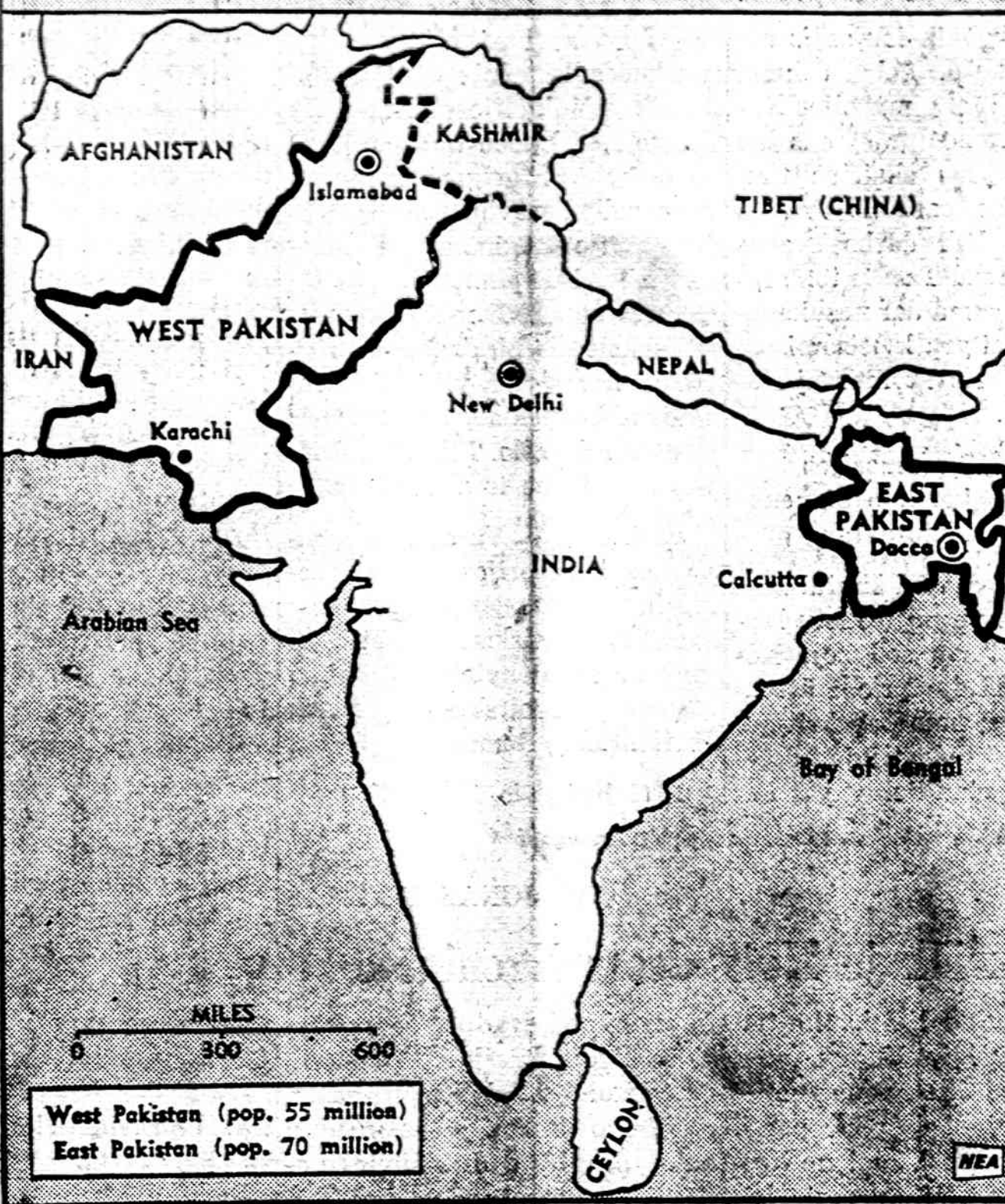
WASHINGTONAS. — Jungtinių Tautų šaltos darbas Rytų Pakistane sustojo. JT agentūra paliko ten 162 naujus sunkvežimius, pirmą juos išardydama, kad negalėtų pasinaudoti Pakistano kariuomene.

Neturi laiko savišvietai

Kokia mokytojo kultūra Lietuvoje? Jei nušviesti įdomių žinių pateikė ilgametis mokytojas P. Vasiliauskis "Tarybinio Mokytojo" laikraštyje (nr. 8). Jis aiškiai teigia: mokytojų savišvieta reikalauja — blogi. Esą, savarankiškai nesimokome ir tiek... Jis sako: "Užėikime į dažno mokytojo, ypač kaimo gyvenančio, butą. Retame berasime šioji tokia asmeninė biblioteka. Politinė knyga ir politinis žurnalas gana retas svečias mokytojų šeimose. O ar dažnai mokytojas lankosi koncertuose? Kiek per metus jis mato spektaklių?"

P. Vasiliauskis teigia netikėj, kad mokytojas didesnei savišvietai tiesiog neturi laiko. Tiesa, kartais mokytojai nesidomi ekskursijomis į Sovietų Sąjungą nebūtinai dėl savišvietai stokos... Apie tai autorius tyli, tačiau reiškia nusivylimą.

PAKISTAN: DIVIDED NATION

Į dvi dalis suskaldytas Pakistanas veda nuožmią kovą prieš savo tradicinį priešą Indiją. Pasaulio sostinėse bijoma, kad Kinija, padėdama Pakistanui, gali atidaryti antrą frontą prieš Indiją.

Vliko seimas Detroite

DETROITAS. — Šeštadienį Detroite prasidėjo Vliko seimas, kuriame su svečiais dalyvauja virš 100 asmenų. Pačių Vliko atstovų iš 45 galimų seime dalyvauja 33. Šeštadienį seimas pritarė dr. J. K. Valiūno iniciatyvai kartu su diplomatijos šefu S. Lozoraičiu aplankyti Europos vyriausybės, įtaigojant Lietuvos nepriklausomybės atstatymo klausimo įnešimą Europos saugumo konferencijoje.

Seimui pirmininkauja dr. A. Damušis, LFB atstovas, vicepirmin. K. Veikutis, Rytų Lietuvos Rezistencinio Sąjūdžio atstovas. Nutarimų komisijos pirmin. J. Skorubskas. Seime dalyvauja daug Amerikos Lietuvių Tarybos žmonių, yra Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atstovai dr. H. Brazaitis, nėra atstovų iš JAV LB centro.

Seimo aprašymai pasirodė Detrito amerikiečių spaudoje.

kad niekas iš mokytojų nebuvo sutikęs dalyvauti kelionėje "po žymias šalies vietas".

Būna ir kitokių neigiamybių. Esą, buvo puikus muzikas mokykloje, jo paruošti chorai tapdavo prizininiais. Choriškai mokytoja tiesiog dievinę. Pats mokytojas jausdavosi už kitus savo kolegas visa galva aukštesnis. Bet... vieną gražią dieną trenkė perkūnas — muzikas pasirodė esąs nesąžiningas žmogus, nes jam buvusi iškelta byla — dėl pinigų (greičiausia, dėl spekuliacijų, nes mokytojams trūksta pinigų — Red.).

"Kaip tai galėjo atsitikti, juk jis — mokytojas". Tai, pasak autorių, rodo, kad visuomenė laiko mokytoją aukštesnės kultūros žmogumi ir jai neaišku, kaip toks žmogus gali būti nesąžiningas, grubus ar pan. (E)

Castro ragina neklausyti "jankių"

SANTIAGO. — Fidel Castro, baigdamas vizitą Čilėje, pasakė spaudos konferencijoje, kad Kubai užmegs diplomatinį ryšius su visais kraštais, kurie neklausys Amerikos. Jis pagyrė Peru ir Ekvadorą, kurie balsavo už Tautinės Kinijos išmetimą iš JT.

Castro Čilėje išbuvo 22 dienas. Jis buvo susitikęs ir su kairiųjų katalikų kunigų grupe, kuriai aiškino, kad kelias į revoliuciją, kaip dabar parodė ir Urugvajaus rinkimai, einas per ginklo jėgą. Urugvajuje kairiųjų partijų koalicija liko rinkimuose trečioje vietoje.

Astronautai mokosi rusų kalbos

HOUSTONAS. — Astronautas Thomas Stafford yra rengiamas su keliais kitais astronautais bendrai erdvės kelionei su rusais kosmonautais. Jie net mokosi rusų kalbos. Numatoma erdvėje sukabinti Amerikos ir Sov. Sąjungos erdvėlaivius.

Šiuo metu Maskvoje yra 144 JAV inžinieriai ir konstruktoriai, kurie bandys pagaminti bendras sukabinimo dalis. Iki šiol rusai naudodavo keturkampę erdvėlaivio sukabinimo angą, o amerikiečiai — apskritą.

Vilniaus universitete lapkričio 2 d. Antanui Buračiui priklausančios ekonomikos mokslų daktaro laipsnis. Oponentais buvo E. Čepirkinas, prof. J. Malminas ir daktarė, einanti profesorės pareigas S. Ginaitė. (E)

Vilniaus gyventojai su atvykstančiais svečiais vakaros metu per dieną išgerdavo 68,000 butelių alaus ir limonado. (E)

Meir patenkinta

WASHINGTONAS. — Izraelio premjerė Golda Meir pareiškė, kad ji patenkinta savo pasitarimų su prezidentu Nixonu rezultatais. Atrodo, kad Amerika nepažeidė Izraelio naujų karo lėktuvų, tačiau galvoje, kad slapta Izraelis turėtų lėktuvų gaus, kai reikės. "Visi nesusiprati, kaip buvo paslapti", pareiškė premjerė Meir.

SAIGONAS. — Trys JAV karo lėktuvai puolė šiaurės Vietnamo priešlėktuvinių raketų ir radarų bazes. Tai jau 85-tas toks "savišaugos reakcijos" puolimas.

TAIPEJUS. — Taivano anglies kasykloje sprogdimas užmušė apie 50 darbininkų.

Kambodijos kariuomenėje dviratis dar vaidina svarbų vaidmenį. Šiuo atveju kareivis iš virtuvės atveža dviračių sruobą. Dėl viso ko prie dviračio prikabintas šautuvas.

SOVIETŲ SĄJUNGA REMIA INDIJĄ, KINJA ŽADA PADĖTI PAKISTANUI

Sovietai vetavo JT rezoliuciją

NEW YORKAS. — Totalinis karas tarp Indijos ir Pakistano sukėlė New Yorke diplomatų nepaprastą aktyvumą. Visą eilę valstybių kreipėsi į Saugumo Tarybą, kad ši sustabdytų karą veiksmus. Taryboje Sovietų Sąjunga pagrasino veto balsu ir pasisakė prieš rezoliuciją, kuri lygion plotmėn pastatytų abi kariaujančias puses: Pakistaną ir Indiją. Sovietų ambasadorius Malikas siūlė rezoliuciją, kuri kaltintų tik Pakistaną. Jungtinės Tautos pirmą kartą Amerika ir Kinija palaikė vieną nuomonę, o Sovietų Sąjunga — kitą.

Karas visuose frontuose prasidėjo šeštadienį 3 val. ryto. Kaip dažnai būna, neaišku, kas pirmas pradėjo pilnus karo veiksmus. Pakistanas, skelbdamas karą Indijai, sakė, kad pirmą karą pradėjo Indija. Indijos premjerė Gandhi paskelbė parlamentui, kad Pakistanas paskelbė karą pirmas.

Gyva aviacijos veikla

Pirmąją karo dieną Pakistano lėktuvai puolė bombomis ir raketomis 12 Indijos aerodromų, kai kuriuos giliai Indijos teritorijoje. Kartu Pakistanas pradėjo tankų puolimą dviejose frontuose Kašmire ir Pundžiaube. Indijos kariuomenė iš visų pusių pradėjo žygį į Rytinį Pakistaną, kur Indijos aviacija šešis kart puolė Daccos aerodromą ir karines pakistaniečių bazes.

Pakistan prezidentas pašaukė į karinę tarnybą visus vyrus iki 60 metų amžiaus. Pakistano kariuomenė pasistūmėjusi Kašmire ir Radžastano frontuose ir užėmusi nemažus plotus Indijos teritorijos. Pakistano aviacija sunaikinusi 34 Indijos lėktuvus.

Indija nuskandino laivą

Indijos pranešimai sako, kad karo laivai užblokavo Pakistano uostus, nuskandino vieną Pakistano naikintuvą, paėmė ir nelaisvę prekybos laivą, nuskandino du greitlaivius ir vieną prekybos laivą. Aviacija numušusi 33 Pakistano lėktuvus. Indijos kariuomenė įsakyta Rytiniame fronte sudaryti kontaktą su bengalių partizanais ir veikti bendromis jėgomis prieš Pakistano "okupacinę kariuomenę".

Kinija paskelbė pasmerkimą Indijai ir Sovietų Sąjungai, kuri padrasinanti Indijos agresiją. Kinijos delegatai Jungtinių Tautose pasisakė už karo paliaubų rezoliuciją, kuri buvo atidėta Sovietų Sąjungai vetavus.

Pakistan ambasadorius Jungtinės Tautos prašė Saugumo Tarybos rasti būdą sustabdyti Indijos puolimus. Sovietai pasiūlė pakviesti į Saugumo Tarybą Rytų Pakistano bengalus — sukilėlius prieš Pakistaną, atstovą. Tas pasiūlymas laikomas sovietų bandymu užvilinti Saugumo Tarybos įsikišimą.

JAV kaltina Indiją

Amerikos valstybės departamentas neslepia, kad Amerika laiko dėl šio išsiplėtusio karo kalta Indiją. Ji rėmė, apginklavo Rytų Pakistano sukilėlius. Indija atsisakė derėtis su Pakistanu ir atmetė visus JT tarpininkavimo pasiūlymus. Prezidentas Nixonas iš Floridos vasarvietės paskelbė pareiškimą, kuriame reikalauja karo paliaubų ir karinių jėgų atitraukimo. Amerika žiūrinti labai rimtai į prasidėjusius karo veiksmus. Valstybės sekretorius Rogers

atidėjo savo numatytą kelionę į Islandiją.

Amerikos žvalgyba nustatė, kad Indijos svarbiausios karinės pastangos yra nukreiptos Rytinio Pakistano kryptimi. Čia Indija jau sunaikinusi svarbiausią Pakistano aviacijos dalį. Padėdama bengalių, Indijos kariuomenė užėmė šešis R. Pakistano miestus, kelis svarbius aerodromus ir geležinkelio mazgus. Indijos karo laivynui užblokavus uostus, Pakistanas nebegalės pasiųsti naujų jėgų ar ginklų į Rytinę provinciją.

Indų jėgos didės

Paskutinėmis žiniomis Indija turi 860,000 karių, 50,000 atsarginių, 100,000 ginkluotų pasienio šaulių, 3,000 artilerijos pabūklų, 1,500 tankų, 20 priešlėktuvinių artilerijos baterijų, aviacijoje yra 80,000 vyrų su 625 lėktuvais, karo laivynas yra 58 laivai.

Pakistanos jėgos susideda iš 365,000 reguliarių kariuomenės vyrų, 250,000 šaulių, 30,000 pasienio sargybinių, 1,100 artilerijos pabūklų, 800 tankų, 285 lėktuvų ir 28 karo laivų.

Sparčiai auga nelaimių skaičius

Eismo nelaimių skaičius Lietuvoje kelia rimtą susirūpinimą. "Tiesa" skelbė, kad nuo 1966 iki 1969 metų eismo nelaimių skaičius augo sparčiai, negu transporto priemonių. Štai Vilniuje avarijų (eismo nelaimių) pagausėjo 40, Kaune — 25 ir Klaipėdoje — 60 proc. Tuo tarpu transporto priemonių skaičius padidėjo atitinkamai 34 proc., 17 proc. ir 30 proc.

Pati didžiausia auto nelaimių dalis, tai pėsčiųjų patekimas po ratais. Vilniuje tokių nelaimių skaičius siekia 67 proc. visų avarijų tarpe, Kaune — 73 proc., Klaipėdoje — 62 proc. Daugiausia nelaimingų atsitikimų įvyksta dėl pėsčiųjų kaltės. Norima sudrausminti pėsčiuosius ir tikimasi, kad avarijų skaičius sumažės. (E)

Vlikas prašo tautiečius JAV ir kituose kraštuose siųsti visus JAV bei kt. kraštų spaudoje (dienraščiuose, savaitraščiuose, žurnaluose) pastebėtus straipsnius, žinias, komentarus ir vedamuosius apie Simą Kučinską, jo žygio metines, apie kunigų Zdebskio ir Bubnio nutelšimą ir apamai apie Lietuvą, jos bylą ir pan. Rašyti adresu: Vlikas, 29 West 57th Street, New York, N. Y. 10019. (E)

Vilniuje š. m. lapkričio 13 d. Filharmonijos salėje įvyko R. Wagnerio kūrybos koncertas. Arijas dainavo sol. V. Noreika. Dar numatomi S. Moniuskos, A. Skriabino ir kt. vakarai. (E)

Kertinio akmenų padėjimo ir pašventinimo iškilnių dalyviai ir jau išaugę mūrai (dešinėje).

Pašventintas Vasario 16 gimnazijos naujo bendrabučio kertinis akmuo

1971 lapkričio 13 buvo padėtas ir pašventintas Vasario 16 gimnazijos bendrabučio kertinis akmuo. Iškilnių dieną jau buvo įpusėję statomas bendrabučio dalies mūrinimo darbai. Dar statoma bendrabučio tik I-jis dalis, kadangi vokiečių vyriausybė savo pažadėtą sumą negali prarasti per vienų metų biudžetą. Statyba suplanuota taip, kad mergaičių ir berniukų bendrabučiai gali būti pastatyti ir apgyvendinti atskirai. Jau įpusėję pirmasis bendrabutis turėjo 55 lovas ir visus kitus reikalingus įrengimus. Jo kaina yra 537,000. — DM, iš kurių 400,000. — DM duoda vokiečių vyriausybė. Dar šiais metais turėtų būti

baigti visi mūrinimo darbai, o vėliausiai birželio mėnesį naujo bendrabučio bus galima naudotis. Pabaigus I-ją dalį, turėtų būti pradėta statyti antroji, kuri apimtų likusią ca. 60 lovų.

Kertinio akmenų dėjimo bei pašventinimo šventėje dalyvavo nemažas būrys svečių, mokytojai ir mokiniai su savo organizacijų vėliavomis.

Gimnazijos direktorius V. Natkevičius, pasveikinus svečius, trumpai nušvietė naujo bendrabučio reikalingumą ir būtinumą Vasario 16 gimnazijos tolimam gyvamui ir kvietė visus piniginiai šį darbą paremti, kad pradėta statyba būtų sėkmingai

užbaigta.

Į kertinio akmenų varinę rolę buvo įdėta: vietinis laikraštis „Mannheimer Morgen“, paskutinis VLB Informacijų ir paskutinis Pasaulio lietuvių numeriai, Vasario 16 gimnazijos Kuratorijos ir kertinio akmenų šventinimo aktas.

Kertinį akmenį padėjo gimnazijos direktorius, vokiečių vyriausybės atstovas dr. Wottge ir piniginio vajeaus vedėjas tėv. A. Bernatonis.

Pašventinimo apeigas atliko Europos lietuvių vyskupas A. L. Deksnys ir ev. kun. J. Urdzė.

Po pašventinimo kalbas pasakė dr. Wottge ir tėv. A. Bernatonis.

Užsimotas statybos darbas dar didelis ir reikalaujantis nemažo savo įnašo. Labai džiugu, kad į Vasario 16 gimnazijos Kuratorijos paramos prašymus jau atsiliopė gausus skaičius tautiečių iš viso pasaulio kraštų. Tas liudija, kad darbo svarba yra suprantama. Tačiau toli gražu reikiama suma dar nesaukta. Todėl visi yra kviečiami savo auka užtikrinti tolimesnę statybos darbą.

Vasario 16 gimnazijos Bendrabučio kertinio akmenų pašventinimo aktas

Tūkstantis devyni šimtai septyniasdešimt pirmųjų metų lapkričio 13 lietuvių sodyboje Romuvoje, esančioje prie Hüttenfeldo, Mannheimo apskrityje, Federalinėje Vokietijoje, dalyvaujant daugeliui lietuvių iš Fe-

deralinės Vokietijos, Vokiečių vyriausybės atstovams, yra šventinamas Lietuvos Vasario 16 gimnazijos bendrabučio kertinis akmuo.

Lietuva yra šiuo metu okupuota Sovietų Sąjungos, jos mokyklose nėra mokyimo ir auklėjimo laisvės. Šia laisve naudojasi tik vienintelė lietuviška gimnazija Vakarų Pasaulio. Įkurta 1951 Diepholze Vokietijos Lietuvių Bendruomenės pastangomis, 1954 perkelta į šią vietą, įgyta laisvojo pasaulio lietuvių aukomis, ji yra išlaikoma Vakarų lietuvių ir Federalinės Vokietijos bei Baden-Württembergo vyriausybių.

Lėšos šiam bendrabūčiui, kuris atsieis apie vieną milijoną tris šimtus tūkstančių markių, duodamos lygiomis dalimis. Federalinės Vokietijos vyriausybės Bonnėje, Baden-Württembergo vyriausybės Stuttgarte ir laisvojo pasaulio lietuvių. Statybą vykdo Vasario 16 gimnazijos Kuratorija, kuri už gimnaziją yra atsakinga nuo 1968 metų liepos 1.

Tebūnie šis bendrabutis įrengiamas ir malonia vieta lietuvių jaunimui, siekiančiam tėvynės laisvės ir mokslo. Tėlainima Dievas auklėtojus ir auklėtinius.

Pasirašė: — Vasario 16 gimnazijos kuratorijos nariai; Vokiečių vyriausybės atstovas; Šventinė dvasiškai; Vasario 16 gimnazijos mokytojai; Mokiniai atstovai; Architektas. B. L. Hüttenfeld, Romuva

1971 lapkričio 13

JONAS TIJČNAS

Lietuviškoje Holy Cross ligoninėje

Teko daug girdėti ir skaityti daktarų bei šiaip žinovų patarimus, kad kiekvienas žmogus turi būtinai, ypač persirūpęs per pusamį, jei ne kasmet, tai bent keletą metų begyje, nuodugnai patikrinti savo sveikatos stovį. Tas, esą, būtina, nes kitaip galima visai nelauktai atsidurti mandagaus ir paslaugaus graboriaus žinioje.

Akivaizdoje to viso teko rimtai susirūpinti. Žmonos raginamas bei spaudžiamas, pagaliau apsisprendžia sveikatos žinovų patarimą įvykdyti visu stropumu. Juo labiau, kad 70 metų amžiuje sveikatos kreivė savaime krypta žemyn ir daugiau ar mažiau atsiranda taisylinių kūno „mašinėrijos dalių“.

Kadangi viską susumavus ir medicinišką patarimą šaltokai apsvačius, teko norom nenorom padaryti teigiamą sprendimą, tai pagal šeimos daktaro rekomendaciją išsiruošiau į kaimynystėje esančią visiems lietuviams gerai žinomą šv. Kryžiaus ligoninę, dabar oficialiai visur vadinamą Holy Cross Hospital. Šis vardas lietuvių tarpe nėra populiarus ir

lietuvių tebevadina šv. Kryžiaus ligoninė, kuri lietuvių pastangomis, darbu ir aukomis buvo įkurta, o paskutiniu laiku praplėsta dideliu ir modernišku pastatu.

Kaip visoms lietuviškoms institucijoms, taip ir šiai ligoninei lietuvių reišia sentimentų bei pagarbą, nes tai yra pasiaukojimo, darbštumo ir tautinio jausmo bei pasididžiavimo ženklas. Tad nestebėtina, kad naujai atvykstantį žmogų visais atžvilgiais suįdomina ši iš esmės lietuviško vardo institucija — ligoninė.

Patys ligoninės rūmai — imponantiski. Privaziavimas ir įėjimas puikus, bet, nežiūrint į tai, įeinant jauti nerimą, nes gerai žinai, kad eini ne į kokį šaunų priėmimą — balių, kuriam labai tiktų ši graži išorinė įėjimo aplinka, suteikianti gerą nuotaiką. Deja, čia tikrovė kita, todėl įeinant palydi rūpestis bei nemalonį savijautą. Bet blogiausia nuotaika užgula, kai nejučiomis šmėkšteliai tamsi mintis, jog gali ir nebeteikti savomis kojomis grįžti iš to „vizito“, nes tokių netikėtumų pasitaiko.

PIRMIEJI PACIENTO SUNKUMAI IR ROPESČIAI

Ir taip po visų įkyrių minčių, nuogaštavimų bei svyravimų atsiranda ligoninės gražiame ir puosniame vestibulyje, kur randama interesanti visa eilė, nes buvo ligonių lankymo laikas nuo 2 val. iki 4 valandos po pietų. Reikia pripažinti, kad pirmas išpuolis geras: erdvi, tinkamas apstatymas, minkšti baldai — kėdės, gražūs dirbtinių gėlių vazonai, padėta įvairių žurnalų skaitymui, o iš lietuviškos spaudos tik vienintelis žurnalas „Laivas“. Nėra nei vieno lietuvių dailininko paveikslų bei lietuviško smulkio — kryžiaus, o taip pat jokio ženklo — įrašo, kas primintų, kad šv. Kryžiaus ligoninė yra įkurta lietuvių ir lietuvių seselių vadovaujama. Gal kas visa tai pavadintų ir smulkmena, bet lietuviui nėra prie širdies, ir tas sukeičia savotišką kartelį.

Ir taip susipažinęs su aplinka, stoju eilėn prie informacijos ir klausiu lietuviškai kur reikia registruotis priėmimui į ligoninę. Atsako, kad jos nesupranta. Nors ten buvo trys tarnautojos, turėjau angliškai kalbėti. Tai tau ir devintinė, — lietuviškoje ligoninėje negalima lietuviškai susikalbėti. Tiek to, pagalvoju, gal toliau bus geriau.

Dabar gi įdėmiai klausau duodamus angliškų nurodymus: matai ant anos sienos kabantį popiežiaus paveikslą, tai pačjęs už jo suk kairėn, pasuk dešinėn, ir tuomet rasi registracijos kambarį. Tikrai labai akivaizdus nurodymas ir praktiškas, todėl bemaž nurodymą nurodymą vietą.

Man dar besizvalgant, viena iš praeinančių tarnautojų paklausė, ko aš ieškau. Kai pasakiau, nurodė greitį kambarį, kur radęs simpatišką tarnautoją išdėčiau savo reikalą. Žinoma, angliškai, nes

ji mane pirmiausia pratarė ta kalba.

Žodžiu, pradžia būtų gera, jei nebūtų reikėję pokalbį vesti angliškai, užpildymui registracijos lapo žiniomis, — nuo gimimo iki turimų apdraučių kompanijų. Pasidarė lyg ir pikta, nes registratorė atrodo esanti lietuvi. Neišlaikęs įtampos paklausiau, gal gali lietuviškai egzaminuoti, nes man yra lengviau. Gavęs teigiamą atsakymą, bemaž pasijutau smagiau ir paėmė pasididžiavimas, kad lietuvių seselių Kazimieriečių vedamoje ligoninėje laimėjau pirmą lietuvišką mūšį.

Baigus visus registravimo formalumus, buvau perduotas gydymo personalo žinion. Tuojau bemažant perėmė nursė, tipiška rytietiškos išvaizdos graži filipinietė. Nuo čia ir prasidėjo nežinomi gydymo „Golgotos keliai“. Likau lyg belaisvis, nes savo žinion patėmusi nursė be ceremonijų duoda nurodymus: pirmyn, dešinėn, kairėn, stop. Ir taip kaip bemažant atsiradome elevatoriaus pagalba šeštame aukšte, kur, gavęs kambarį ir

nurodymą lovą, buvau nenuogintas lyg Adomas. Žinoma, su priedu standartinių ligoniams marškiniais.

Smulkiai supažindinsiu su esama tvarka, kuri ligoniams, be jokių atsiliepiamųjų pridoma, klausia — kur tavo „rope“? Man dar žiūrint, ji dė esanti lietuvi. Neišlaikęs įtampos paklausiau, gal gali lietuviškai egzaminuoti, nes man yra lengviau. Gavęs teigiamą atsakymą, bemaž pasijutau smagiau ir paėmė pasididžiavimas, kad lietuvių seselių Kazimieriečių vedamoje ligoninėje laimėjau pirmą lietuvišką mūšį.

Baigus visus registravimo formalumus, buvau perduotas gydymo personalo žinion. Tuojau bemažant perėmė nursė, tipiška rytietiškos išvaizdos graži filipinietė. Nuo čia ir prasidėjo nežinomi gydymo „Golgotos keliai“. Likau lyg belaisvis, nes savo žinion patėmusi nursė be ceremonijų duoda nurodymus: pirmyn, dešinėn, kairėn, stop. Ir taip kaip bemažant atsiradome elevatoriaus pagalba šeštame aukšte, kur, gavęs kambarį ir

MEDICINISKAIS IR DVASINIS GYDYMAS

Formaliai ir faktinai likus ligoninės visiškoje žinioje, tą pačią dieną prasidėjo ysiokie mediciniški tyrimai, kurių ir atsiminti neįmanoma. Nuo

(Nukeliai į 3 psl.)

DEDES SĖRNO GYVENIMO BRUOŽAI YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį - Dėdę Sėrno asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Sėrno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir pasiskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuviai galėtų žiemą pasikaitymams nupirkti Antano Rūko parašytą Vienišo žmogaus gyvenimą - Dėdės Sėrno gyvenimo bruožus. Jie pradiųgins kiekvieną, kas jį atsimena ir pa žinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo A Rūko leidybos, vaizdus gražia literatūrine forma pasakojo mas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išeivių tvisiško gyvenimo ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS. Juozo Adomaitis - Sėrno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija. Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ" ADMINISTRACIJOJE

You can't live on love forever.

Okay, you're young. You've got all the love in the world and you're doing your best to live on it. Retirement? That's for when you're old, right?

It's for when you're old if you can afford it.

The kind of retirement you're after isn't the typical rocking-away-on-the-front-porch variety. You probably picture yourself taking extended vacations, pursuing hobbies, or buying that forty acres and living off the land. Pipe dreams? Not if you prepare now.

There's an easy, painless way to make your retirement dreams a reality. Join the Payroll Savings Plan where you work. That way, an amount you specify will be set aside from each paycheck and used to buy U.S. Savings Bonds. It's an easy way to save.

And now there's a bonus interest rate on all U.S. Savings Bonds—for E Bonds, 5½% when held to maturity of 5 years, 10 months (4% the first year). That extra ½%, payable as a bonus at maturity, applies to all Bonds issued since June 1, 1970... with a comparable improvement for all older Bonds.

Now is the time to start saving. Money's a nice thing to have while you're living on love forever.

Take stock in America. Now Bonds pay a bonus at maturity.

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented on a public service basis by the U.S. Department of the Treasury and The Advertising Council.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

2 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — MONDAY, DECEMBER 6, 1971

Dr. KAZYS GRINIUS

ATSIMINIMAI IR MINTYS

II tomas, 1962 m. Gražiais viršeliais. Kaina \$5.00.

Išleido Dr. Kazys Grinaitis Komitetas. Knyga galima nusipirkti „Naujiene“ už \$5.00, užsakant pastu reikia pridėti 25 centus pašto išlaidoms apmokėti. Taip pat galima įsigyti ir pirmąjį „Atsiminimų ir minčių“ tomą (neįrasta) už \$2.00.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street — Chicago 8, Ill.

APLANKYS KASDIENĄ...

Visuomenei ir paskiram asmeniui „Naujienos“ dabar yra reikalingesnės, kaip bet kada...

Todėl Kalėdų ar Naujų Metų proga „Naujienu“ prenumerata yra ideali ir prasminga dovana tėvams, vaikams, giminėms, draugams, kaimynams, pažįstamiems, seneliams ir kitiems.

„Naujienos“ padės Jums išlaikyti giminės ar bičiulių artumą nežiūrint nuotolių ir bus ištikimu ryšinku visai išeivijai, kovojančiai už savo krašto laisvę.

PRASOME NAUDOTIS PATOGIA UZSAKYMO FORMA

Siunčiu \$22.00. Prašau siuntinėti „Naujienu“ kaip Kalėdinę dovaną metams (pusi metų \$12.00).

VARDAS, PAVARDE

NR. IR GATVE

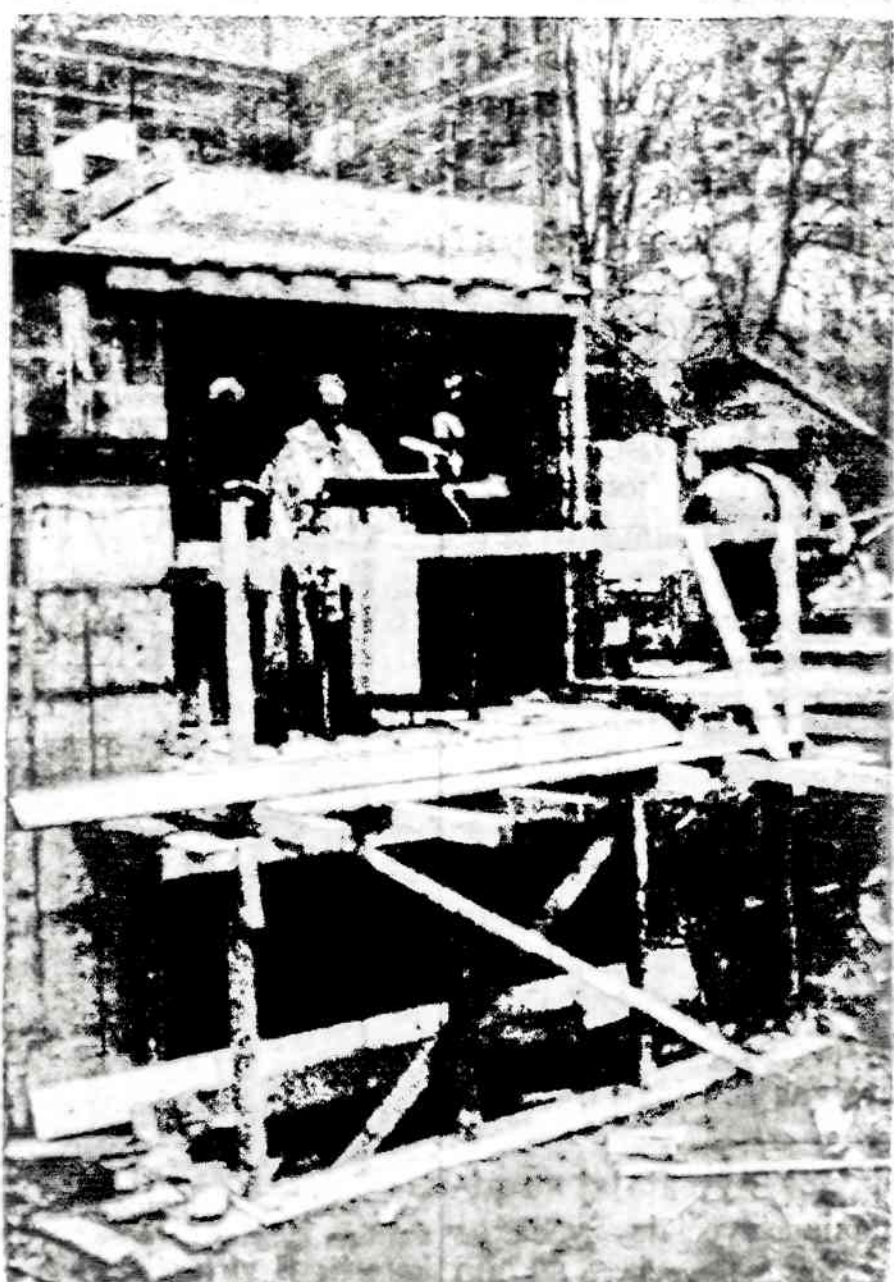
MIESTAS

VALST.

ZIP CODE

Siuntėjo Pavardė, Vardas

Adresas:

Kertinio akmenų pašventinimo apeigas atliko Europos lietuvių vyskupas A. L. Deksnys ir ev. kun. J. Urdzė.

KUR SENŲJŲ LIETUVIŲ GYVENTA

XIII

(Tęsinys)

Kodėl lietuviams reikalingos dvi istorijos

Dvi versijos apie Susivienijimo skilimą

Kaip gabiusi meistras persiūti istoriją ant savo korpalo pagal reikalingą geriausią yra žinomi sovietų komunistai. Kad mūsų patentuotieji katalikų istorikai anieks nepasiduoda, čia pateikiamas vienas pavyzdys, kaip Susivienijimo Lietuvių Amerikoje skilimą atspasakoją toliau nediplomuotas, bet geros valios lietuvis Tamošius Astramskas, buvęs seimo dalyvis ir liudininkas, savo 1916 metais parašytoje "Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Istorijoje", pats tuo metu tebedūdamas SLA išdo globėju, ir kaip tą patį skilimą savo kėtik šiemet (1971), taigi 70 metams po įvykio praejus išleistoje "Amerikos Lietuvių Istorijoje" perteikia daktaras ir profesorius Antanas Kučas.

Dr. Kučo SLA skilimo versija

"Amerikos Liet. Istorijos" rašėjas skyrė "Katalikų Susivienijimas Amerikoje. Susivienijimo skilimas" (psl. 163) rašo: 1901 gegužės 21 į Wilkes Barre, Pa., seimą abi srovės ("katalikai ir laisvamanių") atvyko pasirengusios sprendžiamai

jam mūsiui. Laisvamanių pasirodė aiški mažuma. Jie nepajėgė praveisti savo reikalavimų ir protestuodami išėjo iš posėdžių salės. Jų 25 atstovai, atskirai susirinkę, įsteigė naują susivienijimą, palikę 65 katalikų atstovai svarstė toliau susivienijimo reikalus. Tuoj pat buvo priimtas kun. Miluko pasiūlymas pakeisti organizacijos vardą: konstitucijoje ir chartoje susivienijimas pavadintas Susivienijimu Lietuvių Rymo Katalikų Amerikoje... Atsiskyrusios pusės ilgai bylinėjosi dėl 1889 m. gautos chartos ir susivienijimo turto. Pagaliau vieni ir antri sutarė, kad neprasminga leisti teismams darbininkų santaupas. 1906 metais susitalkė katalikai atsiskaitę chartos ir pasižadėjo išsiimti kitą, kuri atitiktų jų organizacijos vardą ir veikimo tikslus; atskilusiems sumokėjo \$300, atidavė trečdalį knygyno ir vėliavą... LRKSA nauja charta buvo gauta 1906 vasario 22 Luzerne apskrities teisme. Pennsilvanijoje".

Idomi logika. Pats rašo, kad jo susivienijimas (katalikiškoji srovė) toliau svarstė susivienijimo reikalus, tuoj pat nutarė pakeisti savo organizacijos vardą, vėliavą atsiskaitę chartos (charterio), pasižadėjo išsiimti kitą chartą, sumokėjo \$300 ir atidavė trečdalį knygyno ir pačią SLA vėliavą ir atsigręžęs pučia miglas, kad SLA (Susivienijimas Lietuvių Amerikoje) pradėjęs savo pirmuosius žingsnius 1901 metais šešiolikame SLA seime Wilkes Barre, kur esą "25 atstovai atskirai susirinkę įsteigė naują susivienijimą" (mano pabr. J. Pr.), kai tuo tarpu LRKSA (Susivienijimas Lietuvių Rymo Katalikų Amerikoje) yra tas tikrasis, nekintantis Susivienijimo tęsinys nuo 1886 metų. Kas matė, kad kamienas atiduotų atsiliksiai savo atpildą savo vardą, kas, čarterį ir vėliavą, viską iš naujo pradėtų ir vaidintų tęstinumą!

Idomu, ką to seimo gyvas liudininkas sako, Auditor et altera pars!

Springfield, Illinois Kolegijos studentės savo mėtinėse rungtynėse "Mud Bowl".

ninkas (kun. Kaupas), paskui jį kun. Milukas ir visas delegatų būrys rūtomis apsikaisė. Pirmininkas atėjęs sėdosi už stalo, kun. Milukas šalia jo, nors ten jam visai nebuvo vieta, ir be jokių ceremonijų pirmininkas, paėmęs popiergalį ir pašiuškę, ėmė rašyti. Toksai pirmininko pasielgimas pirmiau atėjusiems delegatams atrodė keistu. Be jokių įžanginių kalbų ar delegatinių ženkelių padalinimo, jis pats ėmėsi priminti delegatų mandatus ir užrašinėti pavardes, ką pirmiau atlikdavo raštininkas. Jam rašant ranka jo drebo, o kun. Milukas vis jam į ausį kėlė tokio kuždėjo. Kun. Miluko liepiamas jis atstatinėjo delegatus vieną po kitam... Visi tik dairėsi į klausę, ką visas tas be ceremonijų delegatų braukimas reiškia... Dėlei delegatų atmetimo kilus triukšmui, buvo leista kalbėti tik tiems, kurie buvo rūtomis apsikaisę, berūčiai gi, kurie tik pakėlė balsą, tuojau buvo užrekti riksmu — tylėk! Juo tolyn, juo triukšmas ėjo didyn. Ant galo kun. Žilinskas gavęs progą kalbėti užklausė: "Na, kodėl jūs neduodate tiems žmonėms balso? Kas gi ir už ką tas dabar yra?" Bet rūtuotieji tuojau ant jo sušuko: "Žilinske, tylėk!" ir tas žmogus nutilo. Bet triukšmui nepasibaigiant, kun. Žebrys pasiprašė balso ir išgirdo tą patį rūtuotųjų — tylėk! Tas vienokio neapstabdė ir jis pasilipęs ant krėslo pasakė: "Kunigai, kunigai! Jūs operacijas daryt galite, šlaunį išplaut lengva, bet aną žeidulį (žaizdą) kaip užgydysite? Kunigai, kunigai! blogą sėklą sėjate, blogą vaisių valysite!" Jam taip bekalbant, rūtuotieji pradėjo visu balsu rėkti ir švilpti; kun. Milukas gi prie jo priėjęs taip jį stuktėlėjo, kad jis be maža ko per langą išlėkė. Kada visų akys sužiuojo į kun. Žebri, raštininkas pasinaudodamas proga brūkšt iš užstalės išėjo knygas po pažastim nešinas; iš svetainės išėjęs knygas perdavė Ambrzevičiui, o patsai sugrįžo svetainės atgal, kur dabar ėjo riksmas dėl kun. Pautieniaus rinkimo seimo pirmininku. Didumas delegatų jam priešinosi dėl to, kad jis buvo

renkamas ne pagal tiesas. Šiems ginčams neapsistojant kun. Milukas pašaukė policiją, kuri ten jau buvo laukusi tik žodžio, bet kadangi jokių peščių nebuvo, tai ji negalėjo maišytis. Delegatams neatleistinai reikalaujant žinoti 29 delegatų atmetimo priežastį, kun. Kaupas tam patikrinti paskyrė komisiją iš kun. Miluko, kun. Kuro ir Pr. Burbos, kurs net delegatų nebuvo, nes mandato neturėjo. Žinoma, ta komisija jokios priežasties negalėjo rasti nei savo rankovėse... Kunigų Miluko ir Kaupo nusikraustieji delegatai, kitiems pritariant, svetainę aplėdo. Išėjo visi suspenduotieji delegatai ir 14 rūtuotųjų, numetę savo rūtas žemėn. Taigi viso iš seimo svetainės išėjo laukan 44 delegatai, tarp kurių buvo du kunigai: Žilinskas ir Žebrys. Išėjo laukan delegatai ant greitųjų pasisamdė Stumpso svetainę ir ten seimą atlaikė... Seimą atidarius, seimo raštininkas P. Mikolainis pareikalavo nuo Centro raštininko (A. Astramsko) jo knygu... Toliau istorijoje seka ilgas aprašymas kaip kun. Milukas su Andriu Tepliušiu vogė Susivienijimo knygas ir kaip Tepliušis už tai buvo suimtas, o kun. Milukas pasislėpė. "Kuniginė partija, likusi Kunco svetainėje, savo seimą užbaigė su puse dienos", toliau ra-

tas pats klausimas: kiek bus du kart du? Pirmasis atsakė, kad septyni, o gal net aštuoni. Ant-rasis atsakė, kad tatai priklausau nuo partijos linijos atitinkamu metu, o trečiasis atsakė, kad du kart du yra keturi.

Direktorius paskirti visi trys, paaiškinant, kad pirmasis kandidatas yra pažangus pirmūnas, antrasis — žadantis, o trečiojo atveju pasakyta, kad kartais ir tikslus mokslininkas būna reikalingas.

"Taigi, taigi, apie tą visas reikalas ir sukasi. Vienoje rankoje nešei Lenino paveikslą, o kitoje antroje?" "O antroje nešiau savo mažytį šunytį..." "O ką numetė, kai aš sušaukau, kad mesk tą gyvulį šalin?!"

I fabriko direktoriaus vietą LLR (Lenkų Liaudies Respublikoje) pasisiūlė trys kandidatai. Jiems visiems buvo duotas

soma SLA Istorijoje "šitame seime jie nuveikė tiek, kad savo Susivienijimui davė vardą, pavadindami jį "Susivienijimas Lietuvių Rymo Katalikų Amerikoje" ir išrinkdami naują pirmininką, jau ne kunigą, bet Andrių Tepliušį, už kurio pečių stovėjo kun. Kuras..."

(b. d.)

RAUDONI JUOKAI

Lenkų liaudies respublikoje

Lietuvės vedėjas pasiūlia Kovalskį ir jam piktai praneša, kad yra atleistas iš darbo. Kovalskis pritrenktas, bando aiškinti ir įvyksta sekantis "dialogas":

"Ponas drauge vedėjau, už ką? Aš gi net vėliausioje eisenoje išties valandą nešiau Lenino paveikslą..."

"Taigi, taigi, apie tą visas reikalas ir sukasi. Vienoje rankoje nešei Lenino paveikslą, o kitoje antroje?"

"O antroje nešiau savo mažytį šunytį..."

"O ką numetė, kai aš sušaukau, kad mesk tą gyvulį šalin?!"

I fabriko direktoriaus vietą LLR (Lenkų Liaudies Respublikoje) pasisiūlė trys kandidatai. Jiems visiems buvo duotas

tas pats klausimas: kiek bus du kart du? Pirmasis atsakė, kad septyni, o gal net aštuoni. Ant-rasis atsakė, kad tatai priklausau nuo partijos linijos atitinkamu metu, o trečiasis atsakė, kad du kart du yra keturi.

Direktorius paskirti visi trys, paaiškinant, kad pirmasis kandidatas yra pažangus pirmūnas, antrasis — žadantis, o trečiojo atveju pasakyta, kad kartais ir tikslus mokslininkas būna reikalingas.

Savo namine vaistų spintelę reikia nepaprastai tvarkingai užlaikyti, kaip ir namine vaistų spintelę: išimti visas bankutes ir nuplauti lentes; patikrinti visus užrašus, kad neįvyktų klaidų, nes vaistų sumaišymas gali būti fatališkas. Patikrinti, kokių vaistų trūksta ir juos papildyti, kad būtų bet kokiam netikėtumui pasiruošęs.

GEROS DOVANOS

šios knygos pardodamos dabar "Naujienose" su didėlimis nuolaidomis:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietasis viršelius, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00. Minkštasis viršelius tik \$2.00.
Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURŲ ŽMONĖS. Kelionės po Europą. Vietoje \$2.00 dabar tik \$1.50.

Galima taip pat užsisakyti paštu, atsikutus čekį arba money order.

NAUJIENOS.

1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL.

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbimas, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Liudas Dovydenas, MES VALDYSIM PASAULI. Atsiminimai ir intymūs duomenys apie bolševikmetį Lietuvoje dviejuose tomuose. Kainuoja po 4 dol. tomas. Juose yra 517 psl.

Jurgis Gliudė, SIMAS. Platus literatūrinis aprašymas apie Simo Kudirkos pabėgimą ir jo išdavimą rusams. Tragedija įvyko bendradarbiuotų ir tiliu statytojų su sovietais sukeltų mitų miglose apie besikeičiantį komunizmą. 158 psl., kaina 3 dol.

Jurgis Gliudė, AGONIJĄ. Romanas. 408 psl., kaina 5 dol. Aprašoma Lietuvos vyriausybės kapituliacija prieš bolševikus ir jos narių elgesys tragiskose dienose.

Stefanija Rūkenė, GRIZIMAS I LAISVĘ. Sibiro tremtinės atsiminimai, parašyti ramiai, klasišku stiliumi apie sunkią pavergtą lietuvių dalį. Aprašymo būdas ir stilius prilygsta geriausioms garbiosios rašytojos Pearl Buck kūriniams. 526 psl., kietasis viršelius, kainuoja 6 dol.

Juozas Kapatinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie džiūntą Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose, Vokietijoje. 273 psl., kietasis viršelius, kaina 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSĖDIS. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičiantis komunizmo klastingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl., \$4.00.

ČIKAGIETIS ĮSPUDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdūs aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl., \$1.00. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis, MAGIŠKUOJU KILIMU I VILNIŲ. Kelionės i Lietuvą įspūdių. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuraitis, KELIONĖ I ANAPUS GELEŽINĖS UŽDANGOS. Autoriaus pastabuma neapgauna turistų ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražu stiliumi.

V. Maciūnas, VINCAS KREVĖ SAVO LAISVUOSE 1944-54 m. 49 psl., \$1.00. Didžiojo klasiko mintys ir rūpesčiai apie lietuvių kultūrinį gyvenimą. Skurdū tremtis ji nepalėmė bendradarbiavimui.

Komunikas yra žiaurus. Bet jis ir jo vadai yra ne mažiau žiaurūs. Pasijaukime visi, skaitydami Krizo Pleperio 77 ANEKDOTUS. 52 psl., \$1.00.

Sie ir kiti leidiniai yra gaunami NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608 atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridėdant čekį ar piniginę perlaidą.

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, ILL. 60608

Stacy Keach, filmų aktorius, po ilgės pertraukos nežymiose pastatymuose, vėl gavo svarbų vaidmenį "The New Centurions" filme.

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmas, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antras, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesių dieną, neša nuostabių nuo mėnesio pirmos.

6%
5%

PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000, OR MORE, 2 YEAR MATURITY

UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, ILL. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per month, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year, other countries \$23.00 per year.	
5 cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir pirmiesiuose metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00
JAV vietose:	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00
NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. rytą iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Pagyrų puodas netaukuotas

Jau minėjome, kad komunistų partijos pirmasis sekretorius Antanas Sniečkus buvo nuvažiavęs į Šeimeną ir suvarytiems Sardokų bei Būdežerių kolchozo vergams pasakė pagrindinę kalbą. Jis džiaugėsi, kad po 20 metų intensyvios propagandos ir biurių policinių represijų visi buvę Sardokų ir Būdežerių pasiturintieji ūkininkai suvaryti į Šeimenos kolchozą. Sniečkus pranešė, kad Šeimenos pirmoji įrašyta į naują paruoštą "garbės knygą", kurioje iš viso bus įtraukta tik 20 kolchozų, kurių srityje nebus likusių vieniškių.

Šis Sniečkus pranešimas parodo, kad Lietuvos kolchozinimas vis dėlto eina vėžio žingsniu. Sovietų okupacijai prasidėjus Maskvos įgaliotiniai ir pagal jų įsakymus kalbantieji ir rašantieji lietuviški kvilingai tvirtino, kad žemė nebus atimama iš Lietuvos ūkininkų. Pirmom dienoms sovietų propagandos mašinierija tvirtino, kad žemė bus duodama bežemiams, o jeigu dar liks nedirbamas žemės, tai ji bus atiduota mažžemiams. Savo pažado rusai ir lietuviai komunistai neišlaikė, žemę iš Lietuvos ūkininkų jie atėmė.

Prieš 20 metų, kaip tvirtina pats Sniečkus, buvo suarties ir išnaikintos visos Sardokų ir Būdežerių ūkininkų ežios, bet tikrai lapkričio viduryje visi dar gyvi minėti kaimų ūkininkai su šeimomis buvo suvaryti į kolchozus. Komunistams ypatingai rūpėjo pasinaudoti šių dviejų kaimų žeme, nes ji buvo derlinga. Šeimenos pakraščiuose gyvenusieji Lietuvos ūkininkai mokėjo tą žemę gerai dirbti ir surinkti nepaprastai gerą derlių. Šeimenos kolchoze komunistai pirmiausia pastatė javų sandėlius, kad rusai galėtų išvežti derlingos žemės javus. Vėliau jie pastatė tvirtus kiaulėms ir karvėms, kad naujai pastatytas kolchozo vergai priaugintų sovietų karo jėgoms reikalingos mėsos ir riebalų, ir kad moterys primelžtų Grečkos kariams reikalingo pieno.

Bet Sniečkus pranešė, kad toje pačioje Šeimenoje dar ne viskas padaryta. Šeimenos yra pirmas Suvalkijos kolchozas be viensėdžių. Valdžia yra įsakiusi panašiam ūkininkų pavergimo procesui įtraukti Čičkų, Gudelių, Suvalkų, Pastapėdžių, Paežerių, Bardiškių ir net Gizių, Lankeliškių ir kitų vietovių kolchozus. Kol šių kaimų buvę ūkininkai su šeimomis nebus suvaryti į panašius gardus, koki pastatyti Šeimenoje, tai komunistai Lietuvos kaimo nekontroliuos. Sniečkus, apgailestavęs, kad ir pačioje

LIETUVOS KARIUOMENĖS IR SIMO KUDIRKOS MINĖJIMAS

Šios Lietuvos kariuomenės sušūtos į bažnyčią organizacijos šventė buvo paruošta ypatingai atšvęsti, nes kaip tik sukako vieneri metai nuo bandymo pabėgti į laisvę lietuvių jūrininko Amerikos vandenys. Šventės minėjimui ruošėsi ramūnėnai, šauliai ir Alta. Minėjimas prasidėjo iškilmingomis pamaldomis 10 val. 30 min. sekmadienį, lapkričio 21 d., šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje. Prieš pamaldas buvo

Seimenoje dar ne viskas padaryta, susirinkusiems be kitų nusiskundimų, jis pareiškė:

"Suprantama, kad naujo kaimo statyba — labai sudėtinga problema. Dar nepakankama materialinė, techninė statybos bazė, trūksta statybos medžiagų, darbo jėgos. Tai objektyvūs sunkumai, kuriuos mes stengiamės nugalėti... Dar daug reikės pasidaryti, tvarkant ir ruošiant jūsių naujos gyvenvietės aplinką. Išties puiku, kad vietoj neišbrendamo purvyno nusitęsė asfaltuotos gatvės. Bet dar daug reikės nuveikti, kad jūsių gyvenvietės būtų apvilktos žaliuoju rūbu, kuris jūsių namus ir papuoštų, ir apsaugotų nuo vėjų. Reikia greičiau perkelti iš projekto brėžinių į numatytą vietą kolūkių parką, apsodinti naujas sodybas ir gatves apsauginiais bei dekoratyviniais medžiais ir krūmais, sodais. Tai vis jūsių bendras reikalas". (Tiesa, 1971 m. lapkr. 18 d., 2 psl.).

Sniečkus pasakė, kad planų tarybinėje dabartinėje Lietuvoje yra nepaprastai daug, bet kelias iš brėžinių pereiti į tikrovę yra nepaprastai ilgas. Pasigirti daug lengviau negu padaryti. Rusų primesta "komunistinė" valdžia tai žino, laisvame pasaulyje gyvenantieji lietuviai visa tai žino, bet Vytautas Zenkevičius, kuris Amerikoje ilgai sukinėjosi, negu rusų pavergetoje Lietuvoje; Jungtinių Tautų socialinio ir ekonominio komiteto posėdyje šitaip apie "tarybinę" Lietuvą pranešė:

"Kokia Lietuva šiandien? Nacionalinių pajamų augimo tempais Tarybų Lietuva žymiai pralenkė daugelį Europos šalių ir JAV. Mes sukūrėme šiuolaikinį žemės ūkį, kuris pagal produkcijos gamybą užima vieną iš pirmųjų vietų Tarybų Sąjungoje ir gali lenktyti net su daugeliu Europos kraštų. (Vilnis, 1971 m. lapkričio 30, 3 psl.).

Savo laiku Chruščiovas pasigyrė, kad netrukus Sovietų Sąjunga pralenks JAV žemės ūkį ir pramonę. Nieko iš tų pagyrų neišėjo. Dabar Zenkevičius Jungtinėms Tautoms pasigyrė, kad Tarybų Lietuva jau pralenkė JAV. Jis, matyti, neskaito Sniečkus kalbų, jis visai neskaity Vilniuje komunistų partijos leidžiamos Tiesos. Jam nežinoma, kad šiais metais "tarybinėje" Lietuvoje nenukastos bulvės ir rusų kavalerijai nepridžiiovinta pakankamai šieno.

Lietuvoje gali būti kiek gerėliau, negu sukomunistintoje Gudijoje ar net Ukrainoje, bet kad "tarybinė" Lietuva būtų bet kokiame srityje pralenkusi JAV, tai tikrai Maskvai dirbantis kvilingas neraudonuodamas gali tvirtinti.

sams prievarta gražintas laisvės sieks lietuvių jūrininkas Simas Kidurka. Klebonas salbėjo:

"Mes tam tragiškam įvykiui bažnyčioje atlaikėme šv. Mišias ir užrišome ant trispalvės vėliavos juodą gedulo kaspiną. Todėl prieš šv. Mišias prašau mūsų kolonijos jaunimą nurišti gedulo juodą kaspiną. Šiandien mes jau žinome apie Simo Kudirkos likimą. Būtent, kad jis yra Sovietų teismo nubaustas 10 metų sunkių darbų kalėjimu".

Prie altoriaus priėjo prel. J. Kučingis, skaitai: berniukas ir mergaitė, kuri nurišo juodą kaspiną ir vėl trispalvę vėliavą pastatė prie altoriaus. Gražų pamokslą pasakė kun. Markaitis, atvykęs iš Čikagos atostogų į Los Angeles.

Po pamaldų organizacijų vėliavos išnešus į parapijos kiemą buvo renkamos aukos Lietuvos kariuomenės invalidams. Surinkta 250 dolerių. Aukos rinko p. Vizgirdienė, p. Pinkus ir J. Žukas.

Parapijos salėje 12 val. įvyko akademinis Lietuvos kariuomenės ir Simo Kudirkos minėjimas. Scena buvo papuošta Simo Kudirkos paveikslu. Dešinėje pusėje paveikslas buvo pakabinatas baltas gelbėjimo ratas su užrašu Vigilant, o kairėje pusėje pavaiduota kaip Simas Kudirka šoka į laisvę, į JAV pakrančių apsaugos laivą. Tai gražus skulptoriaus Pr. Gasparonio gipso kūriny pavadintas "Šuolis į laisvę".

Minėjimą atidarė ir įžanginį žodį tarė Ramūnų pirmininkas K. Liaudanskas. Jis irgi pabrėžė Lietuvos kariuomenės šventės reikšmę Lietuvai. Į salę buvo įneštos organizacijų vėliavos, vadovaujamose šaulio K. Karužos. Vėliavos buvo šių organizacijų: ramūnų, šaulių, skautų, jūrų skautų, o vėliau atsirado ir ateitininkų. Amerikos himną giedojo sol. Juozas Poliuškaitis, salėje žmonėms pritariant.

Programą toliau vedė minėjimo vadovas, kurs paprasė atsitojimui pagerbti už Lietuvos nepriklausomybę žuvusius karius, šaulius ir partizanų ir tris čia esančius Vyčio Kryžiaus kavalierius pulk. J. Andrašiūną, mjr. P. Starevičių ir kpt. J. Tumaševičių.

K. Liaudanskas pirmiausia pakvietė tarti žodį Lietuvos generalinį konsulą dr. J. Bielskį, kuris auditorijos žmonėms priminė, kad buvę Lietuvos kariai ir šauliai budėtų ir būtų tinkamai pasiruošę padėti atgauti iš okupantų Lietuvai nepriklausomybę.

Toliau trumpą paskaitą skaitė apie Lietuvos kariuomenę pulk.

Kariuomenės ir Simo Kudirkos minėjime eilėraščius deklamuoja lietuvaitės: Regina Stankaitė ir Liucija Norkutė. Nuotrauka L. Kantas

K. Pažemėnas. Laikas buvo duotas labai ribotas, vos 15 minučių. Tad tik trumpais bruožais paryškino kada ir kaip buvo kuriama Lietuvos kariuomenės organizacija ir kokią paskirtį atliko. Turėjo skaityti paskaitą mūsų lietuvių kolonijos pažiba asp. ltn. teisin. S. J. Paltus, bet jis trečią dieną susirgo, jam padaryta ausies operacija.

Antras iš eilės paskaitą skaitė Altos pirmininkas inž. Vytautas Čekanauskas apie Simą Kudirką. Jo paskaita buvo labai kruopščiai paruošta, turinčią, kas gerai nuteikė klausytojus. Taip pat jis perskaitė anglų kalba rezoliuciją JAV Prezidentui, valdžios organams, dėl pagalbos išlaisvinti Simą Kudirką.

Paskaitoms ir akademiniams minėjimui pasibaigus, sugiedotas Lietuvos himnas ir vėliavos išneštos iš salės. Prasidėjo meninė dalis. Meninei daliai praversti buvo pakviesta mokytoja Ona Razutienė. Ji pristatė publikai lituanistinės mokyklos mokines, kurios padėklamavo keletą eilėraščių: Regina Stankaitė, Liucija Norkutė — "Varteliai mūsų kiemo" — Vytis Nemunėlis, Daiva Sakalauskaitė — "Gintarelių šalis" — Leonardas Žitkevičius.

Toliau sekė vyrų oktetas: Antanas Poliuškaitis, Bronius Seiliukas, Emanuelis Jarašius ir solistas Rimantas Dabšys, vadovaujant ir akompanuojant muzikui Br. Budriūnui: 1) Pajūrio daina — Kuprevičius, 2) Jau Pravertos Dvaro Stonios — St. Grauzinis — B. Budriūnas, 3) Tėviškėlė — Br. Budriūnas, 4) Gaudžia trimitai — M. Petrauskas — B. Budriūnas, 5) Gražink laisvę — Br. Budriūnas. Vyrų oktetas labai gražiai sudainavo. Publika plojimu iškviatė antrą kartą į sceną oktetą, kuris padainavo — Pirmyn į kovą... Tai tikras Los Angeles lietuvių kolonijos pažiba. Tai nuopelnas mūsų parapijos muziko Bronio Budriūno, kuris tiek daug įdėjo darbo ir kruopščiai paruošia menines programas lietuvių kolonijos žmonėms.

Po meninės dalies prasidėjo kuklios vaišės, kurias paruošė šaulės ir birutininės.

Lietuvos kariuomenės ir Simo Kudirkos minėjimas praėjo sėkmingai. Minėjime žmonių dalyvavo daug daugiau negu praeitais metais. Kazys Karuža

SKAITYK "NAUJIENAS" — JOS TEIKIA GERIAUSIĄS, TEISINGIAUSIĄS ŽINIĄS

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Čikagietės išpūdziai okupatoje Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiški ir intymūs nuotykių aprašymai, palmtis iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista, 150 psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaičius, THE SEASONS. Klasinės poemos "Metai" poeto Nado Rastenio vertimas. Gražus leidinys, 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto bruožai, paliečiantys to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar piniginę perlaidą.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

ALEKSANDRAS PAKALNISKIS

1932 METŲ DIENORAŠTIS

20

Kita naujiena mano gyvenime — tai ta mokytoja. Ji nėra graži, bet susipažinti ir pakalbėti su išsilavinusia moterimi bus naudinga. Iki šiol mano pažintys ribojosi tik labai jau paprastomis kaimietėmis. O draugystė juk yra ir savos rūšies mokykla.

Tas susirinkimas buvo sausukas "Sporūtos" organizavimo reikalas. Mokytoja susirinkusiems kaimiečiams perskaitė nesuprantamas "instrukcijas" ir tuojau pradėjo rašyti visus dalyvaujančius tos "Sporūtos" narius. Žmonės rašėsi nežinodami, kuriam vėlinui savo sielą užrašo. Rinko tuojau ir vadovaujančią komisiją. Ir išrinko mokytoją, Raudonį ir mano seserį. Visas reikalas išėjo labai nerimtas, gal daugiausia dėl mokytojos vaikiskumo. Daug buvo tokių, kurie nieko nesuprato, kas čia balsuojama ir kas daroma.

Pabaigus "Sporūtos" reikalus, atvažiavusi mokytoja įkūrė "Jaunosios Lietuvos" Užupių skyrių iš šešių asmenų.

GRUODŽIO 16 D.

Mano galva šiandien yra tokia, tarytum būtų kas įkišęs į ją purviną pagalį ir maišytų. Protas kiekvienam mažmožiui ieško priežasties, tvarkos ir vietos. O kai tokių mažmožių randasi daug, galvoje kyla chaosas. Retkarčiais, kai susikaupęs

pasiklausau savo smegenų, girdžiu, teisingiau jaučiu, lengvutį sopėjimą.

Tokia betvarkė mano galvoje kyla tada, kai ji nebespėja suvirstinti kokį mažmožį. Tada kiti mažmožiai be pertraukos grūdasi ant įstrigusio, ir galvoje pasidaro tokia kamsėtis, kad rodos turės įi sprogti. Kiti tuokart sako, kad aš esu piktas, blogai nusiteikęs. Tai netiesa. Piktas nesu, tik nieko girdėti ir žinoti nebeneriu, nes galva ir taip yra pilna.

Pas visus matau norą prisidėti prie grupės. Žmonės bijo likti vieni. Mados padalę įskandę seka jie daugumą ir kartu prižiūri kitus, kad kas nepadarytų didžiausią nusikaltimą — neišsiskirtų iš kitų. O juk kiekvienas žmogus turėtų būti skirtingas, nepasikartojas, tik vienas toks pasaulyje. Prie kitų taikytis ir papročius sekti reikėtų tik tiek, kiek to reikalauja tarpusavio sugyvenimas.

Vakar buvau Plungėje su šauliais. Gavau Telšių gimnazijos direktoriaus atsakymą. Rytnečiai mokausi monologu. Laukiu Eliozio. Vykdamas spaudos talką. Jau dešimtį ūkininkų aplankiau.

GRUODŽIO 19 D.

Šiuo laikotarpiu vykdamas šaulių spaudos talką. Gruodžio 11-tą paėmiau iš būrio dešimtį egzempliorių "Mūsų Kalendoriaus", be teisės neįspilatus gražinti. Tą patį daryti paraginiau Raudoni. Vieną tuojau pat atskaičiau sau, vieną ką tik parsinešą nupirkto tėvo vaikis.

Talkai vykdyti susidariau planą. Platinsiu kalendorius penkis vakarus, kiekvieną aplankydamas po penkis kiemus. Per dvidešimt penkis kiemus, manau, tuos aštuonis kalendorius kaip nors išplatinsiu. Einu platindamas antradienį, ketvirtadienį ir šeštadienį vakarais.

Pirmas žygis buvo praeito antradienio, gruodžio 13-tos, vakarą. Ėjau šitokiu maršrutu: Vasylius — Uoga — Masiliauskis — Staponkienė — Kady. Nupirkau kalendorių tik vienas Vasylius, ir, greičiausia, tik norėdamas parodyti palankumą platintojui. Tad pirkto beveik prievarta. Kady "Mūsų kalendorių" jau beturįs, mieste nusipirkęs. Eiti buvo gera, nes buvo pašalusi ir šviesa.

Ketvirtadienį vežiau į Plungę parduoti šaulių vežimą. Beparvažiavau temstant. Parvažiavęs greitai išbėgau platinti šitokiu maršrutu: Ruibys — Jonauskis — Žutautas — Gaubys — Stakanis. Nupirkau kalendorius Ruibys ir Jonauskis. Palankiausiai tą vakarą sutiko Ruibys, nepalankiausiai Gaubys. Eiti buvo gera kaip ir antradienį, tik kiek tamsiau.

Šeštadienio vakarą ėjau tokiu maršrutu: Liaudanskis — Čiučio trobelė — Čiutys — Kulikauskis — Katkus. Nupirkau kalendorius Liaudanskis, Trukys ir Kulikauskis. Liaudanskis sutiko mane labai palankiai ir net užsiprenumeravo pusei metų "Mūsų Rytą". Kulikauskis paėmė kalendorių skolon.

Dar turiu du kalendorius. Ryt vakare

eisiu tokiu maršrutu: Pinikas — Butkus — Gaučienė — Vilnius — Stankus.

GRUODŽIO 22 D.

Ar galės šitas sąsiuvinys duoti dabartinį mano dienų vaizdą daugeliui metų praėjus? Norėčiau kad galėtų. Juk gera būtų ateityje turėti dabartinio savo gyvenimo filmą.

Ir labai įdomu, koks bus likimas šito mano dienoraščio, kai ta filma išsisukti baigs?

Šiurį baigiau išmokyti M. Trumpėdos "Inteligentiškus patarimus ūkininkams". Vakare eisiu pas Kniukštą į repeticiją. Lai ko dabar turiu tokiems dalykams. Ir paskaitau dar, ir pasigimnastikuojau. O nuo Naujų Metų vėl įtemptai mokytis pradėsiu. Tada jau tikras darbas prasidės. Iki 1934 metų kovo 30-tos turiu gauti šešių klasių liudijimą.

Knygų dar neturiu. Daug parvėš brolis, kitas pirsiau rytą. Nebedirbu ūkyje. Tik apeinu gyvulius. Taip bus iki Vėlykų. Tai atlyginimas už rugių piovimą šią vasarą ir už kitus darbus.

Antradienio vakarą buvau su kalendoriais pas Piniką, Butkų, Gaučienę, Vilnių ir Stankų. Kalendoriaus nė vieno nepasisekė parduoti. Šį vakarą eisiu pas Božius. Jau paskutinį vakarą.

GRUODŽIO 28 D.

Ir po Kalėdų, ir po mūsų vakaro. Puičiai praėjo jis. Ir aš vaidinau seną žmogų,

ir kosėjau labai. Paskui monologą pasakiau Po vaidinimų buvo šokiai. Ir Eliozis buvo vakare, ir su mokytoja šoko. Dar toks Endrejauskis buvo, su ūsais, irgi inteligentiškas ir poniškas žmogus, tai juodu abu linksmino tą mokytoją. Sesuo Kaziūnė visą vakarą šoko su šakiu Puliu. Aš beveik įsimylėjau į Latakaitę Agotą.

1932-ji metai baigiasi. Trys dienos beliko. O buvo jie ne eiliniai mano gyvenime, nes tais metais baigiau keturias gimnazijos klases.

Pabaiga

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
"NAUJIENAS"
Jos visad rašo
TEISYBE

Jau pasirodė knygu rinkoje
naujausioji Dan Kuračio knyga
**MAGIŠKŲJŲ KUJIMŲ
I VILNIU**
336 puslapiai. — Kaina \$3.00
Geriausiaji dovana yra pati naujausioji, gražiaji išleista, lengvai parašyta knyga apie Lietuvą. Knyga galima gauti užėjus į "Naujienas" arba užsisakius paštu. Knygų platintojai gauna nuolaidą.
Čekius arba Money orderius reikia siųsti tokiu adresu:
NAUJIENOS, 1739 So. HALSTED STREET,
CHICAGO 8, ILLINOIS

DR. ANNA BALIUNAS

AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLES LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonas: PROspect 8-3229
Rezid. telefonas: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

Telefonas: PROspect 8-1717

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadieniais ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REdpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS

IR

DR. B. B. SEITON

INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telefonas: 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 Summit St.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.
antradieniais, penktadieniais nuo 1-5, treč.
ir sekmadieniais uždarytas.

Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN-EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir sekmadieniais uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonas: GArden 3-7278

Ofiso tel.: HE 4-1813 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadien., antradien., ketv.
ir penktadieniais nuo 9 iki 11 val. ryto
tikrai susitarus.
Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis, pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradien. nuo 1-4 po pietų
ketvirtadien. nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas: 2750 WEST 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadien.
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sėkmadieniais ir trečadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradien., trečiad.
ir penkt., 2-4 ir 6-8 val. vak. Seštheadie-
niais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonas: HEmlock 4-2123
Rezid. telefonas: GIBson 8-6195
Pirma ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefon. HE 4-2123.
Jei neatsiliepiu, tai telefon. GI 8-6195

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Bap-
dazai. Speciali pagalba kramtiniams
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 8-4 ir 6-8. Seštheadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonas: PROspect 6-5084

LIETUVIŠKOJE

HOLY CROSS

LIGONINĖJE

(Atkelta iš 2 psl.)

gausiai patirtų per tokį trumpą laiką įvairių išpuolių bei neatlaidžių mediciniškų egzaminavimų, žmogų visai nuvargina, ir pradėti net gailėtis patekęs tokion "bėdon".

Galų gale pasakė, kad šiandien daugiau nebevalgins. Žodžiu, duoda poilsio. Ir taip besiruošiant poilsiauti įeina ligoninės kapelionas, kurio esanti pareiga naujai atvykusius aplankyti ir suteikti dvasinį patarnavimą.

Po ilgesnio pasikalbėjimo tėviškai pataria apdūmėti bei apgailestauti savo nuodėmes ir tuo pačiu palengvinti jau esi paruoštas komunikacijai, kuri atneša kiekvieną rytą. Šį dvasinį patarnavimą atliko tėvas lenkų kilmės pranciškonas. Kaip kunigas bei žmogus jis padarė gerą išpuolį. Eidamas lankyti jau iš pavardės nustato kokios ligoninės tautybės. Sužinojęs, kad lietuvius, paklausia kokia kalba norėtų pasikalbėti, nes dauguma lietuvių moka lenkų kalbą ir noriau kalba lenkiškai, negu angliškai. Reikia manyti, kad su savo tautybės žmonėmis ir negalvoja kitaip kalbėti, kaip tik lenkiškai.

Gaila, kad lietuvius kapelionas, kiek teko pastebėti ir iš kitų girdėti, šitokį būdą ne-

praktikuoja. Nors ir žinau, kad esi lietuvis, vis vien tave prakalbina angliškai ir pokalbį stengiasi vesti angliškai. Tik parodžius nepasitenkinimą ar nemokėjimą angliškai, pradeda lietuviškai kalbėti.

NAUJAI DIENAI ISAUŠUS

Nuo šeštos valandos rytą ligoninės personalas pradeda įvairių rūšies darbą. Pirmiausia paruošia tuos, kuriems bus duodama komunikacija — sutvarko kambarį, lovą, pakloja tinkamai ligoni, uždeda ant krūtinės baltą servetėlę ir tokioje parengtyje, žinoma, gulint aukštiejiškai, turiu laukti kunigo.

Tuo pačiu metu ligoninės koplyčioje vyksta angliškai pamaldos, kurios perduodamos einantiems prie komunikacijos liūnams, įjungiant esanti prielovos klausamąjį radijo aparatą. Po pamaldų, lydin priekyje sėdinti su žvake rankoje, atneša kunigas komunikaciją, kurią įteikia lietuvių kunigas taria angliškai "The body of Christ", nors gerai žino, kad esi lietuvis.

Čia ir yra klausimas, kodėl lietuviui nenorima perduoti teikiamą Dievo malonę lietuviškai žodžiais "Kristaus Kūnas", bet būtinai sugestijonuojuamas lietuvis jungtis su Dievu angliškai, lyg lietuviški žodžiai mažiau teikia pamaldumo?

Jei jau vengiama lietuviškai dvasinį patarnavimą teikti, tai turėtų būti lotyniškai pasakoma "Corpus Christi", bet ne angliškai. Žodžiu, ir čia lietuvis yra verčiamas lietuvių kunigo angliškai jungtis su Dievu. Tai nėra didesnio pūniekinimo, kai lietuvis kunigas, lydimas lietuvių vienuolės, angliškai teikia Dievo palaiminimą, o ligoniui belieka lietuviškai melstis tik savyje užsidarius. Dėl to teko griežtai užprotestuoti ir pasėkos buvo teigiamos. Tik nežinia, ar visiems lietuviams tas prašymas buvo pritaikintas?

Lenkų tautybės kunigas irgi Amerikoje gimęs. Kiek teko girdėti bei asmeniškai patirti, ne tik su savo tautiečiais kalbasi ir dvasiniai aptarnauja savo kalba, bet ir lietuviams nebruka pirmo eilės taip mūsų kunigų propaguojamą anglišką pasikalbėjimą bei kitus patarnavimus. Tuo pačiu keliu eina ir sėdinti Kazimierietės. Nors iš pavardės mato, kad esi lietuvis, vis tiek pradeda angliškai kalbinti, kas visai nesiderina su tautine savigarbą.

Vakare aplankė vyresnio amžiaus sėdinti kazimierietę, kuri yra perdėtinė — prievaidza esančio aukšto. Kalbini angliškai, klausdama ar patenkinti esama tvarka bei

Filmų aktorius Gene Hackman, "The French Connection" filmo žvaigždė.

patarnavimu ir gal turime kokių pageidavimų. Žinodamas, kad tokio amžiaus sėdinti, su maža išimtimi, yra lietuviškas, tai užklausa, kodėl ji mus (kitas ligonis irgi buvo lietuvis) kalbina angliškai, jei iš pavardžių aiškiai mato, kad esame lietuviai? Tuo pačiu padariau priekaištą, kad jos sąmoningai vengia kalbėti su lietuviu savo tėvų kalba, o pataikauja airišių vedamą nu-tautinimo politikai. Žinoma, pasijuto labai nesmagiai ir teisinosi, kad daug yra ir ne lietuvių, kurie gali įsiseisti užkalbinti lietuviškai. Na, o, kad lietuvis esi užkalbintas lietuvių vedamoje ligoninėje angliškai, nemėgink įsiseisti ir tavo 'autinės ambicijos niekas nepaiso. Gaudau ir liūdnu, kad taip darosi. Anksčiau pusė Lietuvos per bažnyčią ir vienuolynus buvo sulenkinta, o čia Amerikoje tuo pačiu metodu Dievo garbei ir dvasinei naudai lietuvių airšina.

Reikia pasakyti, kad, pareiškus protestą pačiam kunigui ir užprašius lietuviškai teikti dvasinį patarnavimą, buvo laimėta, nes vėliau teikdama komunikaciją sakydavo lietuviškai "Kristaus Kūnas". Iš šalies stebint, atrodo tai menkinė, bet lietuviui ligoniui tai turi didelės reikšmės, nes pasijunti esąs savo kalba lygus su kitais — Dievo malonės gavime.

Daliniai kalti ir mes lietuviai, kad savo teisių neginame ir nereikalaujame to, kas mums priklauso. Čia mums dar glūdi vergiškumo pažymys ir nuo vaikystės įskiepytas nuodankumas bei pataikavimas kitiems.

Tikrovėje ir be reikalavimo lietuvių kunigai turėtų visada ir visur dvasinį patarnavimą teikti lietuvių kalba, gi dabar ir prašomi nenoromis tai daryti. Gaila, kad tokie kunigai save laiko lietuviu ir dažnai išnau doja geras lietuviškas širdis savanaudiškiems reikalams.

(Bus daugiau)

Liaudies Lenkijoje lygiai kaip SSSR

Milijonai neturi kur gyventi

Varšuvos savaitraštis "Perspektywy" Nr. 40 straipsnyje apie statybos perspektyvas "Liaudies Lenkų Respublikoje" ir metai iš metų vyraujančių būty krizę pripažįsta, kad 60% krašto gyventojų talpinasi pildytose patalpose. Iš to skaičiaus 10 milijonų šeimų gyvena kraštutiniai ankštuose lokaluose, kur kiekvienam kambariui išpuola po daugiau kaip du asmenis; 25 nuosimčiai gyventojų miestuose neturi vandentiekio, 44 nuosimčiai neturi išsėmų ir pusė neturi vonių. Šimtai milijonų būty visame krašte atitenka 114 milijonų šeimų, o miestuose net 117 milijonų.

"Maly Rocznik Statystyczny" (Mažasis statistikos metraštis)

TV pranešėjų algos

CPB (Corporation for Public Broadcasting) pateikė kongresmanui Lionel Van Deerlin (D., Cal.) ir spaudai sumas, kokias algas gauna tos televizijos įstaigos vadovaujantieji asmenys: CPB prezidentas John Macy gauna \$65,000, kiti keturi (Nicholson, Witherspoon, Golden ir Faville) 45, 40 ir 38 tūkstančius. Sander Vanocur ir Robert McNeil, anksčiau buvę NBC News, gauna \$85,000 ir \$65,000. William Moyers, prezidento Lyndon Johnson spaudos sekretorius ir jo programos "This Week" vedėjas, gauna \$75,000; National News redaktorius William Buckley Jr. už kiekvieną programos "Firing Line" seriją gauna po \$11,900.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

— Joniškioje Labdarės ir Kultūros klubo praeitinis susirinkimas įvyks antradienį, gruodžio 7 d., 8 val. vak. Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Kviečiame visus narius gausiai dalyvauti šiame susirinkime, nes yra daug reikalingų aptarti ir bus renkama valdyba 1972 metams. Po susirinkimo bus valės.

A. Kalys
— Bridgeporto Lietuvių Namų Savininkų Draugijos metinis narių susirinkimas įvyks antradienį, gruodžio 7 dieną, Chicago Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted Ct., 7:00 val. vakaro. Visi nariai ir nareš kviečiami į susirinkimą, nes yra daug svarbių reikalingų aptarti. Bus renkama valdyba 1972 metams. Po susirinkimo bus valės.

A. Kaukaišas, rašt.
— Lithuanian National Democratic Club susirinkimas įvyks trečadienį, gruodžio 8 dieną, 8:00 val. vak. Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Kviečiame visus narius dalyvauti, nes bus renkama valdyba 1972 metams. Po susirinkimo bus valės.

Bernice Zengulis, nut. rašt.

A. A.

EMMA DAVNAS

Mirė 1971 m. gruodžio mėn. 5 dieną, 3:30 val. rytui, sulaukusi 92 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje. Teisių apš., Sveikatos parapijoje.
Amerikoje išgyveno 70 metų. Paliko nuliūdę dukterį Bernice Dabulsky, jos šeima, 1 anūkė, 4 anūčiai, 10 proanūkių; sesuo Leoda Kolak ir jos šeima, gyv. Springfield, Ill. ir kiti gimines.
Kūnas pašarvotas Fortuna koplyčioje, 4401 So. Kedzie Ave. Trečadienį, gruodžio 8 dieną 10 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.
Visi a. a. Emma Davnas gimines, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuviuose ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Duktė, anūčiai, sesuo ir kiti gimines.

Laidotuvių Direktorius P. J. Ridikas. Tel. 927-1911.

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandoje gražiausios gėlės ir vainikai antkapių papuošimui ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ

GELĖS VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telefonas: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonas: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIKAS & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8690 REpublic 7-8601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741-1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS CIENA
IR AKTI
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIEŠTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401
BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572
GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEP. C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911
LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone Commodore 4-2228
South Holland, Illinois

IS LIETUVIŲ STUDENTŲ SUVAZIAVIMO KANADOJE

Tėviškos žiburiai Nr. 48 pranešime "Lietuvių studentų suvažiavimas" rašo, kad "daugiausia kaip tris dienas trukęs lietuvių studentų suvažiavimas buvo pradėtas lapkričio 25, ketvirtadienį, "sūrio ir vyno" pobūviu Toronto šv. Jono Krikščionybės parapijos salėje". Jis buvęs gausus dalyviais, ypač pramogose, bet valdybos neįsitraukė. Tai planuojama atlikti korespondenciniu būdu.

Simpoziume baltiečių bendravimo klausimu kalbėjo visų trijų tautų studentai, būtent:

Lietuvio pranešimas

Kalbėjo trečios kartos lietuvis dr. R. Krickus, dirbąs Vašingtone "The National Center for Urban Affairs" mons. Baroni vadovybėje. Gimęs ir augęs JAV, lietuviškai nemoka. Jo tema: "Reassessment of Lithuanian Community in USA". Jis taip pat pripažino, kad domesys etninėm studijom yra padidėjęs, tačiau etninės grupės net JAV spaudoje vadinamos "white ethnics". Senoji lietuvių imigracija buvo juodadarbiai, be mokslai žmonės, kentęje diskriminaciją bei įvairius kitus vargus. Naujieji ateiviai esą išsimokslinę ir jau kito tipo žmonės. Prie senųjų ateivių nutau-

IESKODAMI DOVANŲ KALEDOMS, APLANKYKITE VAZNELIŲ PARDUOTUVĘ (GIFTS INTERNATIONAL) 2501 W. 71st Street, kuri atdara iki Kalėdų ir sekmadieniais nuo 11:00 ryto iki 5:00 val. p. p. Telef. 471-1424

MARQUETTE PET SHOP

2455 West 63rd Street
Tel.: 778-6909
Specializing in female German Shepherds
PETS OF ALL KINDS

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

HOME
LOANS

INSURED
SAVINGS

Serving the Lithuanian Community 57 years with personal attention
4071 ARCHER AVE. (WEST OF CALIFORNIA AVE.)
CHICAGO, ILLINOIS 60632 — TEL.: LA 3-8248

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKA
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, KALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, kaldytuvai, automobilai, maistas, doleriniai sertifikatai.
V. VALANTINAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patirtimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelado J. B. Končiaus knyga
ATSIMINIMAI IS BALFO VEIKLOS
404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.
Kieti viršeliai \$4,00, minkšti — \$3,00.

Idomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiūšime adresatui, jei pasiūsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

tėjimo prisidėjo ir Bažnyčia, nes jai vadovavo ir tebevadovauja airiai. Bene ryškiausiai kalbėtojas pabrėžė etninių grupių, jų tarpe ir lietuvių, uždarumą. Jos esančios "terribly parochial". Jų politinė įtaka JAV-se esanti labai menka. Vašingtonas į jas mažai tekreipia dėmesio. Daug didesnė įtaka bei svorį turi ne-grai. Lietuvių organizacijos esą reikia eiti į amerikinių gyvenimą, paruošti daugiau literatūros anglų kalba apie Lietuvą bei lietuvių. Gyvenant amerikini aplinkoj esą reikia ir kompromisų (? Red.) su savo tautybe, pvz. santuokos atveju ir pan.

Estės pranešimas

Pranešimą padarė estė stud. Koresaar ant estų studentų gyvenimo Toronte. Pasak jos, estų studentija yra nepolitinė — mažai domisi politiniais klausimais. Ji turi 17 korporacijų su 300 narių. (Ji nepamirėjo, kad Toronte estai turi studentų namus "Tartu College", kur įrengtos puikios patalpos korporacijom). Jų veikla esanti pramoginio ir kultūrinio pobūdžio — pvz. pasikaitom kviečiami įvairių sričių estai akademikai. Estų studentų sąjungą turinti apie 100 narių. Jie stengiasi ne tik susipažinti su estų kultūra, bet ir ją skleisti už savo ribų. Ypač sėkmingos jų pastangos esančios ritminės gimnastikos srityje. Mišrios santuokos nesančios gausios.

Latvio pranešimas

Išsamų ir nuoseklų pranešimą padarė jaunas prof. Juris Dreifelds apie latvius aplamai ir jų veiklą Toronte. Iš viso latvių esama 1,600,000. Sovietinei okupacijai atėjant, pasitraukė iš Latvijos 400,000 asmenų, kurių pusė atkrito sovietinė armija ir grąžino Latvijoje. Senoji emigracija buvusi labai negausi. Vienas trečdalis dabartinio latvių jaunimo nevertina savos kultūros, yra linkę asimiliuotis. Tam tikra dalis vengia latvių mokyklų, nes jas laiko žemo lygio, nuo-

bodžiomis. Pvz. iš vienos klasės, turėjusios 40 mokinių, nubyrėjo 30. Tarpusavio kalba esanti anglų, kaip ir pas lietuvių. Nedaug jaunimo skaito latvišką spaudą ir tuo būdu netenka ryšio su savo visuomene, nes nežino kas joje vyksta. Mišrių santuokų — 50%. Gimimų skaičius dukart mažesnis už mirusių. Viskelto kultūrinė veikla esanti gyva — veikla organizacijos, ansamblių, studentų korporacijos, panašiai kaip estų. Yra sąmoningų latvių grupė, kuri stengiasi parodyti aukštą latvių kultūros lygį. Veikia ir komunistų grupė, remiama sovietinės Latvijos. Ji stengiasi skaldyti ir juodinti patriotines organizacijas.

Prof. Hodginsko pareiškimas

Simpoziumo pabaigoje žodį tarė pakviestas Kent State universiteto geografinis profesorius Hodgkins, daug padėjęs organizuojant lietuvių skyrių un-to bibliotekos rėmuose.

Jis priminė, kad kalbant apie S. Kudirką reikia neužmiršti ir amerikiečių pareigūnų nubaudo už padarytą klaidą. Jo nuomone, lietuvių tauta, kad ir maž, išliko vien dėlto, kad yra grėsmėje, verčiančioje priešintis. Svarbu išlaikyti tautinį-kultūrinį palikimą. Politikams reikėtų skirti mažiau dėmesio. Svarbiausia — nekovoti tarp savęs. Neužmirškite, kad ir komunistai yra lietuviai. Pvz. Kento un-to bibliotekos lietuvių skyriui tenka turėti reikalų ir su kunigais, ir su komunistais.

Kur oras nešvariausias

Illinojaus Aplinkos Apsaugos įstaiga nustatė, kad visoje Illinojaus valstijoje nešvariausias oras yra priemiestyje Chicago Heights, kur per 18 metų metus viename kubiniame metre oro rasti 235 mikrogramai nešvarumų (dulkų). Kuomet federaliniai švaraus oro standartais ne-

Praeitą šeštadienį Balzeko muziejuje buvo atidaryta paroda prel. Mykolui Krupavičiui pagerbti. Muziejuje įvyko pasitarimas, kaip tą parodą gražiau ir tikslingiau suruošti. Pasitarimo dalyviai buvo nuotrafinuoti ir Balzeko muziejus nuotrauką išsiuntinėjo lietuviškai spaudai. Iš kairės į dešinę matome Drago redaktorių kun. Praną Geršvą, adv. Kazi Šidlauską, kun. Dr. Vytautą Bagdanavičių ir muziejaus prezidentą Stanley Balzeką Jr. Balzeko fotografas padarė klaidą. Draugai iš pasistūti trijų pasitarimo dalyvų vyru fotografiją, o Naujienoms — visų keturių. Naujienoms būtų galėjusios paprašyti joms skirtos fotografijos, bet jos to nedarė. Naujienoms, kaip ir didelė laisvų lietuvių dauguma, džiaugiasi, kad metinių mirties proga vėlionį jau gerbia ir tie, kurie jį gyvą bandė žeminti.

švarumui kubiniame metre oro negali būti daugiau kaip 75 mikrogramai.

Visose 22 Chicago oro tikrinimo stotyse rasta prasižengimų su federaliniais oro standartais. Bendrai visame Illinojuje oro nešvarumai 25 nuosimčiai viršija federalinius standartus nustatytą švaraus oro kokybę.

TRUMPAI

— Iš okupuotos Lietuvos gauta telegrama, kad 1971 m. lapkričio mėn. 20 dieną Kaune mirė Elena Januškienė - Volodkevičiūtė, buvusio Trakų Apylinkės Teismo teisėjo, vėliau Apylinkinių Rūmų prokuroro padėjėjo Jono Januško žmona. Jos vyras J. Januška antros okupacijos metu buvo bolševikų suimtas ir žuvo Sibire. Vėlionės brolis gyvena N. Yorke. Jis buvo sudaręs dokumentus savo seseriai atvykti į JAV, bet viešnios nesulaukė.

— Is Venecuelos gauta žinia, kad ten mirė ilgametis Kauno apskrities viršininkas ats. pulkininkas Vladas Sidoravičius. Prieš išeidamas į Vaidus reikalų Ministerijos tarnybą jis buvo pionierių bataliono vadas.

— Jonas Jasaitis, LB Vidurio Vakarų apygardos valdybos pirmininkas, vadovavo Simo Kudirkos laisvės siekimo metinių sukakties demonstracijų miesto centre surengimui. J. Jasaitis talkininkavo apygardos valdybos nariai, keletas jaunimo atstovų, Margučio ir Sophie Barcus radio šeimos programų vedėjai ir lietuviškoji spauda. Demonstracijas organizavo LB apygardos valdyba.

Taip nėra dar buvę. Visos krautuvės po Kalėdų sumažina kainas. Gradinskas kainas sumažino dabar, prieš Kalėdas.

Kur oras nešvariausias

Illinojaus Aplinkos Apsaugos įstaiga nustatė, kad visoje Illinojaus valstijoje nešvariausias oras yra priemiestyje Chicago Heights, kur per 18 metų metus viename kubiniame metre oro rasti 235 mikrogramai nešvarumų (dulkų). Kuomet federaliniai švaraus oro standartais ne-

Taip nėra dar buvę. Visos krautuvės po Kalėdų sumažina kainas. Gradinskas kainas sumažino dabar, prieš Kalėdas.

KAIP NARKOTIKAI PRAŽUDO ŽMOGŲ

Prieš aštuonis metus, 1963 m., Chicago policija padarė vieno jauno narkotikų vartotojo tris fotografijas nuotraukos, kurios parodo, kaip buvęs sveikas žvalus jaunuolis metu bėgė, vartodamas amfetaminus, pavirto liguistu, su įdubusiomis akimis, fiziniai ir dvasiniai palūžusiu charakteriu, kuras narkotikams pirkė pinigų pradėjo "užsidirbti" apipletimais, įsilaužimais ir užpuolimais. Nuo 1963 metų jis dešimtimis kartų buvo suimtas, leistas ir kalinamas už narkotikų turėjimą, automobilio vagystes, įsilaužimus ir parolus sušaušimus. Čia matomos trys jo nuotraukos tilpo Chicago American 1963 m. lapkričio mėnesį, vėliau padidintos iki 8x11 colų (inčų) buvo išsiuntintos policijai ir visuomeninėms organizacijoms visose JAV-bėse, parodyti tragedija, kaip narkotikai pražudo žmogų.

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkių Reikia

LIVE IN HOUSEKEEPER PERMANENT.
No cooking. Adults.
Beautiful new home,
North west suburb.
Own room. T. V. Salary open.
Good references.
769-3300

Taigi, jei norit nusipirkti aparatą net visu 150 dolerių pigiau, nelaukite: ar jums reikia radijo, patefono, magnetofono, Hi-Fi Stereo ar televizijos, važiuokit pas Gradinską dabar ir gausite už labai sumažintas kainas. Krautuvė atdara kasdien ligi 6 val. v. pirm. ir ketv. ligi 9 val. v., o sekm. nuo 11 val. ligi 4 val. Adresas: 2512 W. 47th Street, Chicago, Ill., tel. FR 6-1998. (Pr.)

— Kristina Fukartas ir Donina Koltis laimėjo savo grupių pirmąsias vietas Archer Road Kiwanis klubo surengtose scenos meno varžybose. Tolimesnėse varžybose dalyvauja Gina Auskalnė, Roxanne Yocius ir Judy Bards, gyv. Brighton Parko apylinkė.

— Lietuvos Vyčių Tautinių šokių grupė sėkmingai reprezentavo Chicago lietuvių "Kalėdos pasaulyje" programoje gruodžio 3 d. Mokslu ir pramonės muziejuje. Jie atliko Juzės Daužvardienės parašytus 2 veiksmų lietuviškų kalėdinių nuotaičių vaidus. Tą pačią programą jie pakartos gruodžio 18 d. 12:15 val. Chicago viešųjų bibliotekų centre, prie Madison ir Randolph gatvių Bibliotekos specialių kalėdinių įvykių programos viršelį yra papuoštas lietuviškų ornamentų nuotrauka.

— Steponas ir Valentina Minckai, So. Boston, Mass., seniausios lietuviškos radio programos vedėjai Naujoje Anglijoje, rengiasi švesti 38 metų šio veiklos sukaktį ir ta proga sekantių metų kovo 12 d. Lietuvių Piliečių

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITE SI

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA]

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

PARDUODAMA 2 AUKSTU MORINIS

NAMAS ant plataus sklypo.
4216 So. CAMPBELL.
Tel. 927-7043

SAVI NAMAI NESALA

DIDELIS TURTAS — \$17,000 nuomos į metus iš atskirų butų su baldais. Jaukus 2 aukštų mūro namas, arti Archer buso. Automatinis lybus šiluma. Galima pirkti už \$46,000.
2 BUTŲ GRAŽUS MORAS. Beveik kaip naujas. Aluminum langai. Irengtas šiltas beismantas. Naujas garžas. Blokas nuo parko. \$38,500.
3 BUTŲ 1/2 AUKSTU MORAS. Gazu šildymas. Geros pajamos. Gražūs butai. Garžas. Arti ofiso. \$34,000.
6 KAMBARIŲ MORAS. Kabinetu virtuvė. Moderni vonia. Naujas gazu šildymas. Garžas. Arti mūso. — \$19,000.
9 KAMBARIŲ modernus bungalow. Liuksusinė vonia, kabinetu virtuvė. Pilnai irengtas beismantas. Židyns. Šildymas gazu. Nauji kilimai. 2 auto garžas. Marquette Parke. \$28,000.
4 BUTŲ gražus mūras ir 4 auto mūro garžas. Naujas gazu šildymas. Aluminum langai. Prie Maria High — \$42,700.

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINKAS, 4065 Archer
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES

Pardavimas ir Taisymas

2646 WEST 69th STREET

Tel.: Rpublic 7-1941

A. G. AUTO REBUILDERS

Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkių. Kai nos nebrangios.

3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.

TEL. — 776-5888

Anicetas Garbačiauskas, sav.

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolis

3208 1/2 W. 95th St.

GA 4-8654

State Farm Fire and Casualty Company

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE.

CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

klubo auditorijoje ruošia Tautų popietę su tradiciniais N. Anglijos gražuolės rinkimais.

— Elena Šurnaitė, Saratoga, Fla., dirba modernioje šio miesto ligoninėje taip pat studijuoja Tampas universitete. Kalėdose ją žada aplankyti motina Akvilina Šurnienė ir broliukas Antanas, De LaSalle instituto studentas.

— Grandies Ansamblis, vadovaujamas Irenos Smieliauskienės, lapkričio 28 d. dalyvavo Rockfordo lietuvių surengtame Lietuvos kariuomenės ir Simo Kudirkos minėjime. Grandiečiai taip pat dalyvavo Chicago miesto tradicinėje etninių grupių rudens šventėje, pašokdami keletą lietuviškų tautinių šokių.

— Naujų Metų sutikimą ruošia Džukų Draugija Menės salėje, 2515 W. 69 St. Karšta vakarinė ir šampanas. Jauki salė ir smagi muzika. Asmeniui \$9,000. Staliukus rezervuoti telefonu LA 3-1883. (Pr.)

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

NERIS REAL ESTATE

3009 WEST 63rd STREET

Tel.: 471-0321

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatu senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning ir naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.

DOMAS ZUKAUSKAS

HEATING & SHEET METAL

4444 So. WESTERN AVE.

CHICAGO, ILL. 60609

TEL.: VI 7-3447

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS

INCOME TAX

4645 So. ASHLAND AVE.

LA 3-8775

(Currency Exchange įstaigos)

Piguš automobilių draudimai.

NAUJIENAS

— Lietuviai taip pat perka ir parduoda ir progas pažinti tikrai per

NAUJIENAS